

ZAKON O OSIGURANJU

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način obavljanja djelatnosti osiguranja i nadzor nad obavljanjem djelatnosti osiguranja.

Pojmovnik

Član 2

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **osiguranje** je udruživanje novčanih sredstava na načelima uzajamnosti i solidarnosti neodređenog broja lica, fizičkih i pravnih, u društvo za osiguranje koje se obavezuje da na osnovu toga isplati novčanu naknadu, sumu osiguranja ili učini što drugo nekom od tih ili trećim licima, u slučaju štete na imovini, uništenja ili oštećenja stvari, smrti ili povrjeđivanja lica, povreda tijela ili narušenja zdravlja, zbog nastupanja nekog određenog događaja koji se unaprijed nije mogao predvidjeti, odnosno čije se nastupanje nije moglo spriječiti ili izbjeći ili usljed protoka vremena, na osnovu ugovora o osiguranju (polise) i uslova koji su unaprijed propisani od društva za osiguranje;

2) **reosiguranje** je preuzimanje obaveze od strane reosiguravača da će, u slučaju nastupanja osiguranog slučaja koji je preuzeo u reosiguranje, preuzeti na sebe dio rizika ili cjelokupni rizik koji je reosiguran, s tim što osiguravač ustupa reosiguravaču dio premije srazmjern dijelu preuzetog rizika;

3) **saosiguranje** je zajedničko snošenje i raspodjela rizika između više društava za osiguranje, na način da svaki osiguravač naznačen u polisi osiguranja odgovara osiguraniku za potpunu naknadu u slučaju nastupanja osiguranog slučaja;

4) **rentno osiguranje** je vrsta osiguranja kod kojeg se društvo za osiguranje obavezuje da za jednu ili više premija osiguranja koje će mu biti plaćene vrši fiksne ili periodične isplate osiguraniku u toku određenog vremenskog perioda ili do nastupanja određenog događaja;

5) **dobrovoljno zdravstveno osiguranje** je osiguranje kojim se, na osnovu ugovora, mogu obezbijediti prava iz zdravstvenog osiguranja licima koja nijesu osigurana po zakonu kojim se uređuje obavezno zdravstveno osiguranje ili veći obim prava od obima koji se obezbjeđuje po tom zakonu;

6) **kvalifikovano učešće** je:

- isključivo ili zajednički sa drugim povezanim licem, direktno ili indirektno, učešće u kapitalu ili akcijama sa pravom glasa od najmanje 10%;

- mogućnost vršenja značajnog uticaja na upravljanje, odnosno politiku takvog pravnog lica, na osnovu dogovora ili sporazuma ili na bilo koji drugi način, bez obzira na visinu učešća u kapitalu ili akcijama sa pravom glasa;

7) **afilijacija** je dio stranog društva za osiguranje sa statusom pravnog lica u Republici Crnoj Gori;

8) **insolventnost** je stanje u kojem ukupna vrijednost imovine društva za osiguranje nije dovoljna za izvršenje svih njegovih obaveza;

9) **nelikvidnost** je stanje kada društvo za osiguranje nije u mogućnosti da u toku redovnog poslovanja isplaćuje svoje dospjele obaveze;

10) **premija osiguranja** označava novčane uplate koje neko lice mora uplatiti da bi obezbijedilo odgovarajuće pokriće;

11) **tehnička rezerva** je rezervisani dio sredstava namijenjen za pokriće obaveza iz obavljanja poslova osiguranja koji se utvrđuje na kraju obračunskog perioda;

12) **aktuar** je stručno lice koji primjenjuje statističke metode, teoriju vjerovatnoće i finansijsku matematiku na pitanja osiguranja, ulaganja sredstava osiguranja, finansijskog upravljanja i drugo;

13) **garantna rezerva** je iznos sredstava koje društvo za osiguranje mora imati radi obezbjeđenja trajnog izvršavanja obaveza i ne može biti niža od izračunate margine solventnosti;

14) **marginu solventnosti** je iznos sredstava koje društvo za osiguranje mora obezbijediti da bi trajno izvršavalo svoje obaveze po ugovorima o osiguranju.

Djelatnost osiguranja

Član 3

Djelatnost osiguranja čine poslovi osiguranja, saosiguranja i reosiguranja i poslovi neposredno povezani sa poslovima osiguranja.

Poslovi osiguranja su zaključivanje i izvršavanje ugovora o osiguranju i preduzimanje mjera za sprječavanje i suzbijanje rizika koji mogu ugroziti osiguranu imovinu ili lica.

Poslovi saosiguranja su zaključivanje i izvršavanje ugovora o osiguranju između više društava za osiguranje koja su se dogovorila (ugovorila) o zajedničkom pokriću i raspodjeli rizika.

Poslovi reosiguranja su zaključivanje i izvršavanje ugovora o reosiguranju osiguranog viška rizika iznad samoprdržaja, društva za osiguranje kod društva za reosiguranje.

Poslovi neposredno povezani sa poslovima osiguranja su posredovanje i zastupanje u poslovima osiguranja, utvrđivanje i procjena rizika i šteta, posredovanje radi prodaje, prodaja osiguranih oštećenih stvari i pružanje drugih intelektualnih i tehničkih usluga u vezi sa poslovima osiguranja.

Lica koja mogu obavljati poslove iz djelatnosti osiguranja

Član 4

Poslove osiguranja, saosiguranja i reosiguranja može obavljati društvo za osiguranje,

odnosno društvo za reosiguranje sa sjedištem u Republici Crnoj Gori (u daljem tekstu: Republika), kojem je nezavisni regulatorni organ (u daljem tekstu: regulatorni organ) izdao dozvolu za obavljanje poslova osiguranja, odnosno poslova reosiguranja.

Poslove iz stava 1 ovog člana može obavljati i dio društva za osiguranje - afilijacija kojem je regulatorni organ izdao dozvolu za obavljanje poslova za osiguranje, odnosno poslova za reosiguranje u Republici.

Lica iz st. 1 i 2 ovog člana mogu obavljati poslove osiguranja i poslove saosiguranja samo po vrstama osiguranja za koje su dobili dozvolu regulatornog organa iz stava 1 ovog člana.

Poslove posredovanja u osiguranju može obavljati društvo za posredovanje u osiguranju koje ima sjedište u Republici i kojem je regulatorni organ izdao dozvolu za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju.

Poslove zastupanja u osiguranju može obavljati društvo za zastupanje u osiguranju i fizičko lice koje ima sjedište, odnosno prebivalište u Republici i kojem je regulatorni organ izdao dozvolu za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju.

Poslove pružanja drugih usluga u osiguranju može obavljati agencija za pružanje drugih usluga u osiguranju i dio privrednog društva koje ima sjedište u Republici i kojem je regulatorni organ izdao dozvolu za obavljanje poslova pružanja drugih usluga u osiguranju.

Dobrovoljnost osiguranja

Član 5

Osiguranje lica i imovine je dobrovoljno.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, osiguranje imovine i lica je obavezno u slučajevima utvrđenim zakonom.

Princip teritorijalnosti

Član 6

Imovina i lica u Republici mogu se osigurati samo kod društva za osiguranje osnovanog po ovom zakonu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, kod stranog društva za osiguranje mogu se osigurati:

- 1) vazduhoplovni i pomorski transport iznad obaveznih osiguranja u saobraćaju;
- 2) strana lica koja žive i borave u Republici i imovina tih lica, izuzev obaveznih osiguranja.

Poslove posredovanja, zastupanja i pružanja drugih usluga u osiguranju za osiguranja iz stava 2 ovog člana mogu obavljati i strana društva.

Društvo za osiguranje može se reosigurati kod domaćeg i stranog društva za reosiguranje.

Vlada Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) može propisati druge uslove pod kojima se imovina i lica iz stava 1 ovog člana mogu osigurati kod stranog društva za osiguranje.

Nadzor djelatnosti osiguranja

Član 7

Nadzor nad obavljanjem poslova iz djelatnosti osiguranja vrši regulatorni organ.

Primjena zakona na poslove osiguranja**Član 8**

Na društva za osiguranje, djelove društava za osiguranje koja nemaju sjedište u Republici, posrednike i zastupnike u osiguranju i agencije za obavljanje drugih usluga vezanih za osiguranje primjenjuje se zakon kojim je uređen pravni položaj privrednih društava, ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno.

Na ugovore o osiguranju, ugovore o posredovanju i ugovore o zastupanju u osiguranju primjenjuje se zakon kojim su uređeni obligacioni odnosi i drugi zakoni kojima su uređeni ugovori o pojedinim vrstama osiguranja.

II. POSLOVI OSIGURANJA**Vrste poslova osiguranja****Član 9**

Poslovi osiguranja, u smislu ovog zakona, zavisno od vrste rizika, odnosno interesa koji se pokrivaju osiguranjem, svrstavaju se u sljedeće vrste osiguranja:

- 1) osiguranje života;
- 2) rentno osiguranje;
- 3) dopunsko osiguranje lica uz osiguranje života;
- 4) druge vrste životnih osiguranja;
- 5) osiguranje od posljedica nezgode, uključujući osiguranje od povreda na radu i profesionalnih oboljenja, koje pokriva:
  - isplatu ugovorenih osiguranih suma, dijela osiguranih suma, odnosno naknadu ugovorenih troškova;
  - isplate zbog posljedica povrede ili oštećenja zdravlja ili zbog smrti putnika;
- 6) dobrovoljno zdravstveno osiguranje, koje pokriva:
  - jednokratnu novčanu naknadu zbog nesposobnosti za rad;
  - naknadu ugovorenih troškova liječenja;
  - kombinaciju isplata po al. 1 i 2 ove tačke;
- 7) osiguranje motornih vozila, koje pokriva sve štete, odnosno gubitak:
  - motornih vozila na sopstveni pogon, osim šinskih vozila;
  - vozila bez sopstvenog pogona;
- 8) osiguranje šinskih vozila, koje pokriva sve štete, odnosno gubitak šinskih vozila;
- 9) osiguranje vazduhoplova, koje pokriva sve štete, odnosno gubitak vazduhoplova;
- 10) osiguranje plovnih objekata, koje pokriva sve štete, odnosno gubitak plovnih objekata (morskih, rječnih i jezerskih);
- 11) osiguranje robe u prevozu, koje pokriva sve štete, odnosno gubitak robe, uključujući i prtljag, bez obzira na vrstu prevoza;
- 12) osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti, koje pokriva sve štete na imovini, osim šteta koje pokrivaju osiguranja iz tač. 7 do 11 ovog člana, koje nastanu usljed

požara, eksplozije, oluje i drugih prirodnih nepogoda, atomske energije, klizanja i slijeganja tla;

13) ostala osiguranja imovine, koja pokrivaju sve štete na imovinu, osim šteta koje pokrivaju osiguranja iz tač. 7 i 11 ovog člana nastale zbog loma mašina, krađe, loma stakla, grada, mraza ili drugih opasnosti, osim opasnosti iz tačke 12 ovog člana;

14) osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila, koje pokriva sve vrste odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila na sopstveni pogon na kopnu, uključujući odgovornost prilikom transporta;

15) osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova, koje pokriva sve vrste odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova, uključujući odgovornost prilikom transporta;

16) osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata, koje pokriva sve vrste odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata, uključujući odgovornost u transportu;

17) osiguranje od opšte odgovornosti za štetu, koje pokriva ostale vrste odgovornosti, osim odgovornosti iz tač. 14 i 16 ovog člana;

18) osiguranje kredita, koje pokriva:

- opasnost od neplaćanja, odnosno kašnjenja u plaćanju zbog insolventnosti ili drugih događaja, postupaka ili činjenica;

- izvozne kredite i ostale opasnosti povezane sa izvozom, trgovinom i ulaganjima na domaćem i stranom tržištu;

- kredite koji se isplaćuju u ratama;

- hipotekarne i lombardne kredite;

- poljoprivredne kredite;

- ostale kredite i zajmove;

19) osiguranje jemstva, koje pokriva i garantuje neposredno ili posredno ispunjenje obaveza dužnika;

20) osiguranje finansijskih gubitaka, koje pokriva finansijske gubitke zbog:

- rizika gubitka zaposlenja;

- nedovoljnih prihoda;

- lošeg vremena;

- izgubljene dobiti;

- neplaniranih opštih troškova;

- neplaniranih troškova poslovanja;

- gubitka tržišne vrijednosti;

- gubitka zakupnine, odnosno prihoda;

- posrednih poslovnih gubitaka, osim gubitaka iz al. 1 do 8 ove tačke;

- ostalih neposlovnih gubitaka;

- ostalih finansijskih gubitaka;

21) osiguranje troškova pravne zaštite, koje pokriva sudske troškove, troškove advokata i ostale troškove postupka;

22) osiguranje pomoći na putovanju, koje pokriva pomoć licima koja naiđu na probleme na putovanju, odnosno u drugim slučajevima odsutnosti iz mjesta prebivališta ili boravišta;

23) druge vrste neživotnih osiguranja.

Grupe poslova osiguranja

Član 10

Više vrsta osiguranja, zavisno od povezanosti rizika, odnosno interesa koji se pokrivaju osiguranjem svrstavaju se u grupe osiguranja, i to u:

- 1) grupu životnih osiguranja, koja obuhvataju vrste osiguranja iz člana 9 stav 1 tač. 1 do 4 ovog zakona;
- 2) grupu neživotnih osiguranja koja obuhvataju vrste osiguranja iz člana 9 stav 1 tač. 5 do 23 ovog zakona.

Obavezna osiguranja

Član 11

Obavezna osiguranja u saobraćaju i druga obavezna osiguranja obavljaju se u skladu sa posebnim zakonom o obaveznom osiguranju.

Reosiguranje

Član 12

Društvo za osiguranje dužno je da obaveze iz ugovora o osiguranju iznad samoprizržaja reosigura kod društva za reosiguranje.

Samoprizržaj društva za osiguranje je iznos ugovorom preuzetih rizika koji društvo uvijek zadržava u sopstvenom pokriću.

Poslovi neposredno povezani sa poslovima osiguranja

Član 13

Poslovi neposredno povezani sa poslovima osiguranja su:

- 1) posredovanje u osiguranju;
- 2) zastupanje u osiguranju;
- 3) utvrđivanje i procjena rizika i šteta;
- 4) posredovanje kod prodaje i prodaja ostataka osiguranih oštećenih stvari;
- 5) pružanje drugih intelektualnih i tehničkih usluga u vezi sa poslovima osiguranja.

Upotreba riječi «osiguranje»

Član 14

Pravno i fizičko lice ne može koristiti riječ "osiguranje", niti izvedenicu iz riječi "osiguranje" u firmi ili nazivu, odnosno nazivu svog proizvoda ili usluge, osim u slučaju kad te riječi koristi na osnovu ovog ili posebnog zakona.

Primjena pravila struke osiguranja, dobrih poslovnih običaja i poslovne etike

Član 15

Društvo za osiguranje i drugo lice koje obavlja poslove neposredno povezane sa poslovima osiguranja dužno je da djelatnost obavlja u skladu sa pravilima struke osiguranja, dobrim poslovnim običajima i poslovnim moralom.

III. DRUŠTVO ZA OSIGURANJE

Obavljanje djelatnosti osiguranja

Član 16

Djelatnost osiguranja u Republici mogu obavljati samo društva za osiguranje koja su dobila dozvolu regulatornog organa za obavljanje djelatnosti osiguranja u skladu sa ovim zakonom.

Lica iz stava 1 ovog člana mogu obavljati samo one vrste osiguranja za koje su dobila dozvolu regulatornog organa.

Zabrana zaključivanja ugovora o posredovanju i ugovora o zastupanju u osiguranju

Član 17

Društvo za osiguranje, u granicama dobijenog ovlašćenja, može da zaključi ugovor o posredovanju u osiguranju i ugovor o zastupanju u osiguranju samo sa licem koje je dobilo dozvolu za obavljanje tih poslova.

Organizacioni oblik društva za osiguranje

Član 18

Društvo za osiguranje mogu osnovati pravna i fizička lica, ako ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom.

Društvo za osiguranje osniva se kao akcionarsko društvo.
Naziv društva za osiguranje sadrži oznaku AD.

Za promjenu statusa, naziva i sjedišta društva obavezno se pribavlja saglasnost regulatornog organa.

Obavljanje poslova osiguranja

Član 19

Društvo za osiguranje može obavljati samo:

- 1) poslove osiguranja, ili
- 2) poslove reosiguranja.

Društvo za osiguranje ne može istovremeno obavljati poslove životnih i poslove neživotnih osiguranja.

Društvo za osiguranje može obavljati i poslove neposredno povezane sa poslovima osiguranja, u skladu sa ovim zakonom.

Poslove reosiguranja može obavljati samo društvo za osiguranje koje je dobilo dozvolu za obavljanje poslova reosiguranja.

Društvo za osiguranje može obavljati i poslove dobrovoljnog penzionog osiguranja u skladu sa posebnim zakonom.

Dopunska klauzula za poslove osiguranja života

Član 20

Izuzetno od člana 19 stav 2 ovog zakona, društvo za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja života može obavljati i poslove osiguranja od priključne nezgode i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja u dijelu koji pokriva troškove liječenja, pod uslovom da se ta osiguranja odnose na lice koje je zaključilo ugovor o osiguranju života.

Osnovni kapital

Član 21

Minimalni novčani iznos osnovnog kapitala za osnivanje društva za osiguranje iznosi:

1) za životna osiguranja	800.000,00 eura
2) za neživotna osiguranja:	
- osiguranje od nezgode i dobrovoljno zdravstveno osiguranje	500.000,00 eura
- obavezno osiguranje u saobraćaju	1.250.000,00 eura
- ostala osiguranja imovine, uključujući osiguranje vozila - kasko	1.000.000,00 eura
- sve vrste neživotnih osiguranja	2.250.000,00 eura
3) za reosiguranje	2.000.000,00 eura

Zabrana uzajamnog učešća

Član 22

Društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, društvo za posredovanje u osiguranju i društvo za zastupanje u osiguranju ne mogu imati uzajamno učešće u kapitalu, odnosno u pravu glasa.

Saglasnost za kvalifikovano učešće

Član 23

Jedno lice, direktno ili indirektno, ne može steći kvalifikovano učešće u društvu za osiguranje, bez prethodnog odobrenja regulatornog organa.

Lice koje ima kvalifikovano učešće u društvu za osiguranje ne može, bez odobrenja regulatornog organa, povećavati svoje učešće u društvu za osiguranje, ukoliko tim povećanjem njegovo ukupno učešće u društvu za osiguranje dostiže ili prelazi 20%, 33% ili 50% kapitala ili akcija sa pravom glasa.

Lice iz stava 1 ovog člana (u daljem tekstu: kvalifikovani imalac), koje namjerava da proda ili na drugi način otuđi akcije ispod nivoa za koji je dobilo odobrenje, dužno je da o tome prethodno obavijesti regulatorni organ.

Povezana lica

Član 24

Povezana lica, u smislu ovog zakona, su pravna lica koja su međusobno povezana upravljanjem, kapitalom ili na drugi način radi postizanja zajedničkih poslovnih ciljeva na način kojim poslovanje jednog lica ili rezultati poslovanja mogu bitno uticati na poslovanje, odnosno rezultate poslovanja drugog lica.

Povezanim licima, u smislu ovog zakona, smatraju se i lica koja su međusobno povezana:

- 1) kao članovi uže porodice;
- 2) na način da lice, odnosno lica koja se smatraju povezanim u smislu ovog stava, zajedno, posredno ili neposredno, imaju učešće u drugom licu;
- 3) na način da u tim licima ima učešće isto lice, odnosno lica koja se smatraju povezanim po drugim tačkama ovog stava;
- 4) na način propisan za povezana lica zakonom koji uređuje pravni položaj privrednih društava;
- 5) kao članovi organa upravljanja, odnosno zaposleni na osnovu ugovora o radu sa društvom u kome obavljaju tu funkciju, odnosno u kome su zaposleni i članovi uže porodice tog lica.

Članovima uže porodice jednog lica, u smislu ovog zakona, smatraju se:

- 1) bračni drug, odnosno lice sa kojim živi u zajednici koja je po zakonu izjednačena sa bračnom zajednicom;
- 2) djeca, odnosno usvojenici;
- 3) srodnici do trećeg stepena srodstva, uključujući i srodstvo po tazbini;
- 4) druga lica koja nemaju potpunu poslovnu sposobnost, a dodijeljena su tom licu u starateljstvo.

Zahtjev za dobijanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 25

Uz zahtjev za dobijanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća lice koje želi steći kvalifikovano učešće dužno je da priloži dokumentaciju iz člana 30 stav 2 tač. 7 do 9 ovog zakona.

Ako je lice podnijelo zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja, odlučivanje o saglasnosti iz stava 1 ovog člana sprovede se u postupku odlučivanja o zahtjevu za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja.

Odbijanje zahtjeva za dobijanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 26

Regulatorni organ će odbiti zahtjev za dobijanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća ako iz dokumentacije i podataka kojima raspolaže proizilazi da:

1) bi zbog djelatnosti ili poslova koje obavlja ili zbog radnji koje je baveći se poslovima osiguranja izvršio podnosilac zahtjeva za sticanje kvalifikovanog učešća, odnosno sa njim povezano lice moglo biti ugroženo poslovanje društva za osiguranje;

2) bi zbog djelatnosti ili poslova koje obavlja podnosilac zahtjeva za sticanje kvalifikovanog učešća, odnosno sa njim povezano lice ili načina povezanosti između tih lica moglo biti onemogućeno, odnosno otežano vršenje nadzora nad društvom za osiguranje;

3) je podnosilac zahtjeva za sticanje kvalifikovanog učešća, odnosno sa njim povezano lice u posljednje tri godine bilo član uprave ili nosilac posebnih ovlaštenja u pravnom licu nad kojim je sproveden postupak likvidacije, odnosno stečaja;

4) bi sticanje kvalifikovanog učešća bilo suprotno uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje tržište hartija od vrijednosti.

Gubitak prava glasa

Član 27

Lice koje stekne kvalifikovano učešće u društvu za osiguranje bez saglasnosti regulatornog organa nema pravo glasa u upravljanju društvom za osiguranje po osnovu tako stečenih akcija.

Povlačenje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 28

Regulatorni organ će rješenjem povući datu saglasnost za sticanje kvalifikovanog učešća, ako:

1) je saglasnost data na osnovu neistinitih i netačnih podataka;

2) je zbog djelatnosti i poslova koje obavlja ili zbog radnji koje je izvršio kvalifikovani imalac, odnosno sa njim povezano lice ugroženo poslovanje društva za osiguranje;

3) je zbog djelatnosti i poslova koje obavlja kvalifikovani imalac, odnosno sa njim povezano lice ili načina povezanosti između tih lica onemogućeno, odnosno otežano vršenje nadzora nad društvom za osiguranje;

4) kvalifikovani imalac krši obavezu pribavljanja odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća, odnosno povećanje tog učešća ili na drugi način ometa nadzor nad društvom za osiguranje.

Na osnovu rješenja iz stava 1 ovog člana kvalifikovani imalac gubi pravo glasa iz akcija koje mu obezbijedjuju kvalifikovano učešće.

Ništavost odluka

Član 29

Odluke donijete u organima društva za osiguranje uz učešće glasova kvalifikovanog imaoca kome je odbijena ili povučena data saglasnost za sticanje kvalifikovanog učešća ništave su.

Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja

Član 30

Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja podnose regulatornom organu osnivači društva za osiguranje ili u njihovo ime lice koje oni ovlaste.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se:

- 1) ugovor o osnivanju;
- 2) predlog statuta;
- 3) dokaz da su obezbijeđena novčana sredstva u visini iznosa osnovnog kapitala iz člana 21 ovog zakona i sredstva za pokriće osnivačkih i drugih troškova vezanih za početak rada društva;
- 4) poslovni plan društva za osiguranje za trogodišnji period, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 5) uslovi osiguranja i tarife premija;
- 6) spisak akcionara po prezimenu i imenu i adresi, odnosno firmi i sjedištu, sa ukupnim nominalnim iznosom akcija i procentom učešća u osnovnom kapitalu društva za osiguranje;
- 7) za akcionare - pravna lica koji su kvalifikovani imaoci:
  - dokaz nadležnog organa o registraciji;
  - spisak osnivača, sa podacima o ukupnom nominalnom iznosu akcija i procentom učešća u osnovnom kapitalu društva za osiguranje;
  - finansijski izvještaji, sa mišljenjem ovlašćenog revizora za poslednje tri godine,
  - dokaz o visini plaćenog poreza na imovinu i na dobit za poslednje tri godine;
- 8) za akcionare - fizička lica koja su kvalifikovani imaoci:
  - dokaz da to lice u poslednje tri godine nije bilo član odbora direktora ili nosilac posebnih ovlašćenja u pravnom licu nad kojim je sproveden postupak likvidacije, odnosno stečaja;
  - dokaz da to lice nije bezuslovno osuđivano za krivična djela protiv privrede, imovine, službene dužnosti i korupcije na kaznu zatvora dužu od tri mjeseca;
  - dokaz nadležnog organa uprave o visini plaćenog poreza na imovinu i na ukupan prihod građana za poslednje tri godine;
- 9) spisak lica koja su povezana sa kvalifikovanim imaocima sa dokazom o načinu povezanosti iz člana 24 ovog zakona;
- 10) za fizička lica koja su predložena za članove odbora direktora, izvršnog direktora i sekretara društva:
  - dokaz o ispunjenosti uslova u pogledu stručne spreme, kvalifikacije i profesionalnog iskustva;

- dokaz da to lice u posljednje tri godine nije bilo član odbora direktora ili nosilac posebnih ovlašćenja u pravnom licu nad kojim je sproveden postupak likvidacije, odnosno stečaja;

- dokaz da to lice ne podliježe ograničenjima iz čl. 48 i 49 ovog zakona;
- dokaz da to lice nije osuđivano na bezuslovnu kaznu zatvora dužu od tri mjeseca;
- dokaz nadležnog organa uprave o visini plaćenog poreza na imovinu i na ukupan prihod građana za posljednje tri godine;

11) ime i prezime lica koje će obavljati poslove ovlašćenog aktuarara, sa podacima utvrđenim u tački 10 ovog stava, ugovor, odnosno predugovor o obavljanju aktuarskih poslova zaključen sa društvom za obavljanje aktuarskih poslova, kao i dokaz o osiguranju od odgovornosti za štetu koju ovlašćeni aktuar može prouzrokovati datim mišljenjem;

12) dokaz o propisanoj organizaciji, kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti društva za osiguranje za obavljanje poslova za koje se traži izdavanje dozvole;

13) dokaz o vlasništvu, odnosno o zakupu poslovnog prostora u kome će se djelatnost obavljati;

14) drugi dokazi i podaci po zahtjevu regulatornog organa.

Za osnivače - strana lica, dokumentacija iz stava 2 ovog člana podnosi se u ovjerenom prevodu na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Republici.

Ministarstvo finansija utvrđuje bliže uslove i način dokazivanja iz tač. 8 do 11 ovog člana, kao i potrebnu organizacionu, kadrovsku i tehničku osposobljenost društva za osiguranje.

Poslovni plan društva za osiguranje

Član 31

Poslovni plan društva za osiguranje sadrži naročito:

- 1) osnove poslovne politike;
- 2) grupu ili vrstu osiguranja za koju se izdaje dozvola (uslovi osiguranja i tarife premija);
- 3) tabelu maksimalnog samopridržaja za sve vrste osiguranja za koje se izdaje dozvola;
- 4) program reosiguranja;
- 5) iznos očekivane margine solventnosti, utvrđene u skladu sa ovim zakonom;
- 6) planirani iznos troškova osnivanja i način pokrića tih troškova;
- 7) plan likvidnosti društva;
- 8) elaborat o očekivanim rezultatima poslovanja, a naročito očekivani prihod od premija, očekivani rashod po osnovu šteta i iznos tehničkih rezervi i rezervi utvrđenih saglasno ovom zakonu, očekivane vrijednosti sredstava i njihovih izvora i predračun troškova sprovođenja osiguranja, sa ocjenom ekonomske opravdanosti osnivanja u odnosu na veličinu i strukturu tržišta.

Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova reosiguranja

Član 32

Uz zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova reosiguranja podnose se dokazi, predlozi i podaci iz člana 30 stav 2 ovog zakona, s tim što poslovni plan ne sadrži podatke iz člana 31 tačka 2 ovog zakona.

Izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja

Član 33

Dozvola za obavljanje poslova osiguranja društvu za osiguranje izdaje se za obavljanje jedne ili više vrsta osiguranja kojima će se društvo baviti.

Regulatorni organ će, najkasnije u roku od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja, rješenjem izdati dozvolu ili odbiti njeno izdavanje.

U rješenju iz stava 2 ovog člana obavezno se navode vrste osiguranja za koje se izdaje dozvola.

Rješenje iz stava 2 ovog člana je konačno.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana može se voditi upravni spor.

Rješenje kojim se društvu za osiguranje izdaje dozvola za obavljanje poslova osiguranja objavljuje se u " Službenom listu Republike Crne Gore".

Registracija društva

Član 34

Osnivači društva za osiguranje dužni su da, u roku od 60 dana od dana dobijanja dozvole za obavljanje poslova osiguranja, podnesu prijavu za registraciju u Centralni registar Privrednog suda (u daljem tekstu: CRPS).

Uz prijavu iz stava 1 ovog člana podnosi se i dozvola za obavljanje poslova osiguranja.

Društvo za osiguranje dužno je da rješenje o registraciji dostavi regulatornom organu, u roku od sedam dana od dana prijema tog rješenja.

Promjena dozvole za obavljanje poslova osiguranja

Član 35

Društvo za osiguranje će, radi obavljanja određene vrste osiguranja koja nije obuhvaćena dozvolom, odnosno radi prestanka obavljanja neke vrste osiguranja za koju ima dozvolu, podnijeti regulatornom organu zahtjev za izmjenu dozvole za obavljanje poslova osiguranja.

Na izmjenu dozvole iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe čl. 30, 31, 33 i 34 ovog zakona.

Odbijanje zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja

Član 36

Dozvola za obavljanje poslova osiguranja neće se izdati, ako:

1) društvo za osiguranje ne dostavi dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 30 ovog zakona;

2) osnivači - kvalifikovani imaoци ne ispunjavaju uslove za dobijanje saglasnosti iz člana 23 ovog zakona;

3) su odredbe ugovora o osnivanju, odnosno statuta i poslovnih akata društva za osiguranje u suprotnosti sa zakonom;

4) članovi organa upravljanja društva za osiguranje ne podnesu potrebne dokaze za obavljanje funkcije članova organa upravljanja, odnosno ako predložena lica ne ispunjavaju propisane uslove;

5) iz statuta društva za osiguranje, drugih akata i podnijete dokumentacije i podataka proizilazi da društvo za osiguranje nije organizaciono, kadrovski i tehnički osposobljeno za obavljanje poslova osiguranja u obimu predviđenim poslovnim planom;

6) društvo za osiguranje ne ispunjava druge uslove utvrđene zakonom.

U slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja obavezno se navode razlozi zbog kojih je zahtjev odbijen.

Prestanak važenja dozvole za obavljanje poslova osiguranja

Član 37

Dozvola za obavljanje poslova osiguranja društvu za osiguranje prestaje da važi, ako:

1) društvo u roku od 60 dana od dana izdavanja dozvole ne podnese zahtjev za registraciju u CRPS;

2) društvo ne otpočne sa poslovanjem u roku od šest mjeseci od dana izdavanja dozvole za obavljanje poslova osiguranja.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana regulatorni organ donosi rješenje o prestanku važenja dozvole za obavljanje poslova osiguranja.

Rješenje iz stava 2 ovog člana je konačno i objavljuje se u «Službenom listu Republike Crne Gore».

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana može se voditi upravni spor.

Društvo za osiguranje kome je prestala da važi dozvola ne može obavljati poslove osiguranja.

Izdavanje dozvole za obavljanje poslova reosiguranja

Član 38

Na izdavanje dozvole za obavljanje poslova reosiguranja shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja.

Opšti akti, godišnji plan poslovanja i akti poslovne politike društva

Član 39

Društvo za osiguranje donosi statut, druge opšte akte i akte poslovne politike.

Akti poslovne politike društva za osiguranje iz stava 1 ovog člana su:

1) opšti i posebni uslovi za osiguranje i tarife premija;

- 2) odluka o tehničkim osnovama osiguranja;
  - 3) odluka o kriterijumima, načinu utvrđivanja i tabeli maksimalnog samopridržaja i ukupnom iznosu samopridržaja;
  - 4) pravilnik o uslovima i načinu deponovanja i ulaganja sredstava društva;
  - 5) pravilnik o maksimalnim stopama režijskog dodatka;
  - 6) pravilnik o formiranju i načinu obračunavanja i visini prenosnih premija;
  - 7) pravilnik o formiranju i načinu obračuna matematičke rezerve;
  - 8) pravilnik o formiranju i korišćenju rezervi za učešće u dobiti (samo za životna osiguranja);
  - 9) pravilnik o načinu utvrđivanja dijela tehničke premije za isplatu nastalih neisplaćenih obaveza (rezervisane štete);
  - 10) pravilnik o formiranju i korišćenju rezervi za izravnavanje rizika (samo za neživotna osiguranja);
  - 11) pravilnik o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja;
  - 12) pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja regresa;
  - 13) drugi akti poslovne politike.
- Saglasnost na statut daje regulatorni organ.

Osnivanje organizacionih djelova

Član 40

Društvo za osiguranje osnovano po ovom zakonu može osnivati organizacione djelove koji nemaju svojstvo pravnog lica.

Osnivanje organizacionih djelova iz stava 1 ovog člana vrši se uz prethodnu saglasnost regulatornog organa.

Statusne promjene društva za osiguranje

Član 41

Društvo za osiguranje može vršiti statusne promjene podjele, spajanja ili pripajanja, samo uz prethodnu saglasnost regulatornog organa.

Uz zahtjev za dobijanje saglasnosti za statusne promjene, društvo za osiguranje je dužno dostaviti dokumentaciju koju utvrdi Ministarstvo finansija.

IV. DIO STRANOG DRUŠTVA ZA OSIGURANJE - AFILIJACIJA

Zahtjev za izdavanje dozvole

Član 42

Strano društvo za osiguranje koje u zemlji svog sjedišta ima odobrenje za obavljanje poslova osiguranja, odnosno reosiguranja može u Republici osnovati organizacioni dio sa svojstvom pravnog lica (u daljem tekstu: afilijacija stranog društva).

Dozvolu za obavljanje poslova osiguranja afilijaciji stranog društva izdaje regulatorni organ, na osnovu zahtjeva stranog društva.

Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana strano društvo za osiguranje dostavlja :

- 1) izvještaj o svom poslovanju za poslednje tri godine;
- 2) izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu;
- 3) mišljenje organa za nadzor zemlje sjedišta o poslovanju podnosioca zahtjeva, kao i odobrenje za osnivanje afilijacije u Republici, ako je takvo odobrenje potrebno ili potvrdu da takvo odobrenje nije potrebno;
- 4) ovjerenu kopiju odobrenja za rad podnosioca zahtjeva;
- 5) poslovni plan afilijacije stranog društva za naredne tri godine poslovanja, koji sadrži detaljan opis poslova osiguranja, odnosno reosiguranja kojim namjerava da se bavi, očekivani premijski prihod, očekivane izdatke za osigurane slučajeve i procjenu troškova za osnivanje i početak rada;
- 6) predlog akata poslovne politike iz člana 39 ovog zakona, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 7) opšte i posebne uslove osiguranja i cjenovnik premija potvrđene od ovlašćenog aktuara za sve poslove osiguranja koje afilijacija namjerava da obavlja;
- 8) dokaz da su obezbijeđena novčana sredstva u visini iznosa osnovnog kapitala i sredstva za pokriće osnivačkih i drugih troškova vezanih za početak rada afilijacije;
- 9) podatke o licima predloženim u odbor direktora, uključujući i lice predloženo za direktora afilijacije;
- 10) podatke o broju i kvalifikacionoj strukturi kadrova potrebnih za početak rada afilijacije;
- 11) podatke o tehničkoj opremljenosti afilijacije za obavljanje poslova;
- 12) druge dokaze i podatke po zahtjevu regulatornog organa.

Dokumentacija iz stava 1 ovog člana dostavlja se u originalu ili ovjerenoj fotokopiji, potpisana i ovjerena od strane nadležnog organa društva za osiguranje.

Uz dokumentaciju, podatke i dokaze iz stava 1 ovog člana koji se dostavljaju na stranom jeziku, prilaže se i ovjereni prevod tih dokumenata na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Republici.

Odlučivanje po zahtjevu

Član 43

Regulatorni organ će, u roku od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva iz člana 42 stav 2 ovog zakona, rješenjem izdati dozvolu za rad afilijacije stranog društva ili odbiti njeno izdavanje.

Rješenje iz stava 1 ovog člana je konačno.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se voditi upravni spor.

Oduzimanje dozvole

Član 44

Regulatorni organ će afilijaciji stranog društva oduzeti dozvolu za obavljanje poslova osiguranja, odnosno reosiguranja u slučajevima predviđenim ovim zakonom za društva za osiguranje i u slučaju kada nadležni organ matične zemlje oduzme odobrenje za rad stranom društvu - osnivaču afilijacije.

Primjena propisa

Član 45

Na afilijaciju stranog društva primjenjuju se odredbe ovog zakona i drugi propisi koji se odnose na društvo za osiguranje.

V. UPRAVLJANJE I RUKOVOĐENJE DRUŠTVOM

Organi društva za osiguranje

Član 46

Organi društva za osiguranje su skupština akcionara i odbor direktora. Društvo za osiguranje ima izvršnog direktora i sekretara društva. Izbor, opoziv, djelokrug i način rada organa društva bliže se uređuje statutom društva za osiguranje.

Obaveznost radnog odnosa članova odbora direktora

Član 47

Obaveznost radnog odnosa članova odbora direktora uređuje se statutom društva za osiguranje.

Uslovi za imenovanje članova odbora direktora

Član 48

Za člana odbora direktora može biti imenovano lice koje ima odgovarajuću visoku stručnu spremu i najmanje tri godine iskustva na rukovodećim poslovima iz oblasti osiguranja ili drugim poslovima koji su srodni sa poslovima iz oblasti osiguranja.

Za člana odbora direktora ne može biti izabrano lice koje je:

- 1) član odbora direktora ili izvršni direktor drugog društva za osiguranje ili njegovih zavisnih pravnih lica;
- 2) povezano sa pravnim licem u kojem društvo za osiguranje ima kvalifikovano učesće;
- 3) bilo na rukovodećem položaju u privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu nad kojim je otvoren stečajni postupak, odnosno oduzeta dozvola ili odobrenje za rad.

Saglasnost za imenovanje članova odbora direktora

Član 49

Za člana odbora direktora može se imenovati samo lice koje dobije saglasnost regulatornog organa.

Uz zahtjev za dobijanje saglasnosti iz stava 1 ovog člana društvo za osiguranje prilaže dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 48 ovog zakona.

Saglasnost iz stava 1 ovog člana neće se izdati ako lice predloženo za člana odbora direktora ne ispunjava uslove iz člana 48 ovog zakona i ako na osnovu raspoloživih podataka ocijeni da bi imenovanjem predloženog lica moglo biti ugroženo poslovanje društva, zbog djelatnosti i poslova koje to lice obavlja ili zbog radnji koje je počinilo.

Saglasnost za imenovanje izvršnog direktora društva

Član 50

Za izvršnog direktora može biti imenovano samo lice koje dobije saglasnost regulatornog organa.

Saglasnost za imenovanje izvršnog direktora daje se u postupku i na način propisan za davanje saglasnosti za imenovanje člana odbora direktora.

VI. POSREDOVANJE I ZASTUPANJE I DRUGE USLUGE U OSIGURANJU

1. Posredovanje u osiguranju

Poslovi posredovanja u osiguranju

Član 51

Poslovi posredovanja u osiguranju su poslovi koji se odnose na dovođenje u vezu osiguravatelja, odnosno ugovarača osiguranja sa društvom za osiguranje radi pregovaranja o zaključenju ugovora o osiguranju, na osnovu naloga društva za osiguranje osnovanog po ovom zakonu ili naloga osiguravatelja, odnosno ugovarača osiguranja.

Društvo za posredovanje u osiguranju

Član 52

Poslove posredovanja u osiguranju, kao jedinu djelatnost, obavlja društvo za posredovanje u osiguranju koje je dobilo dozvolu regulatornog organa za obavljanje tih poslova u skladu sa ovim zakonom.

Uz poslove posredovanja u osiguranju iz člana 51 ovog zakona, društvo za posredovanje u osiguranju može obavljati i poslove savjetovanja i pomoći u obradi šteta i procijeni rizika i šteta.

Društvo za posredovanje u osiguranju ne može obavljati poslove zastupanja u osiguranju.

Zabrana posredovanja u osiguranju

Član 53

Društvo za posredovanje u osiguranju ne može posredovati radi zaključenja ugovora o osiguranju sa društvom za osiguranje, ako bi zaključenje ugovora o osiguranju bilo suprotno članu 16 ovog zakona.

Naziv društva za posredovanje u osiguranju

Član 54

Naziv društva za posredovanje u osiguranju mora sadržati i naznaku djelatnosti "posredovanje u osiguranju".

Osnivanje društva za posredovanje u osiguranju

Član 55

Društvo za posredovanje u osiguranju osniva se kao akcionarsko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću.

Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju

Član 56

Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju podnosi regulatornom organu osnivači društva za posredovanje u osiguranju ili u njihovo ime lice koje oni ovlaste.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se:

- 1) osnivački akt;
- 2) predlog statuta;
- 3) spisak akcionara, odnosno vlasnika udjela sa podacima iz člana 30 stav 2 tač. 6 do 8 ovog zakona;
- 4) poslovni plan društva za trogodišnji period;
- 5) dokaz da fizička lica koja su predložena za odbor direktora i izvršnog direktora ispunjavaju uslove iz člana 30 ovog zakona;
- 6) dokaz o kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti društva;
- 7) dokaz o učešću u kapitalu ili učešću u pravu glasa u društvima za osiguranje ili društvima za posredovanje u osiguranju;
- 8) predugovor, odnosno ugovor o osiguranju od odgovornosti za štete koje nastanu obavljanjem djelatnosti ili bezuslovnu finansijsku garanciju banke koja je prihvaćena od strane Centralne banke Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) na sumu osiguranja, odnosno na iznos od najmanje 100.000,00 EUR;
- 9) dokaz o povezanosti po osnovu kapitala ili drugog učešća sa društvima za osiguranje ili društvima za zastupanje u osiguranju ili društvima za posredovanje u osiguranju;
- 10) drugi dokazi i podaci po zahtjevu regulatornog organa.

Izdavanje dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju

Član 57

O zahtjevu za izdavanje dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju iz člana 56 ovog zakona, regulatorni organ odlučuje rješenjem, u roku od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Rješenje iz stava 1 ovog člana je konačno.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se voditi upravni spor.

Registracija društva

Član 58

Osnivači društva za posredovanje u osiguranju dužni su da, u roku od 60 dana od dana dobijanja dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju, podnesu prijavu za registraciju u CRPS.

Uz prijavu za registraciju podnosi se i dozvola za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju.

Društvo za posredovanje u osiguranju dužno je da rješenje o registraciji dostavi regulatornom organu, u roku od sedam dana od dana prijema rješenja.

Oduzimanje dozvole za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju

Član 59

Regulatorni organ će oduzeti društvu za posredovanje u osiguranju dozvolu za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju, ako:

1) društvo za posredovanje u osiguranju prestane da ispunjava neki od uslova pod kojima se dobija dozvola za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju;

2) je poslovanjem društva za posredovanje u osiguranju ugrožen interes osiguranika ili je utvrđeno nepoštovanje zakona i drugih propisa;

3) društvo za posredovanje u osiguranju posreduje za društvo za osiguranje koje nema dozvolu za obavljanje poslova osiguranja.

Ovlašćenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju (ovlašćeni posrednici)

Član 60

Poslove posredovanja u osiguranju u društvu za posredovanje u osiguranju mogu obavljati samo lica koja imaju ovlašćenje regulatornog organa (u daljem tekstu: ovlašćeni posrednici).

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana može se izdati licu koje ispunjava sljedeće uslove:

1) da ima potpunu poslovnu sposobnost;

- 2) da je položilo stručni ispit za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju;
- 3) da mu pravosnažnom sudskom odlukom nije izrečena mjera bezbjednosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti;
- 4) da nije pravosnažno bezuslovno osuđivano za krivična djela protiv imovine ili pri-vrede na kaznu zatvora dužu od tri mjeseca.

Stručni ispit iz stava 2 tačka 2 ovog člana polaže se pred komisijom koju imenuje regulatorni organ.

Sadržaj i način polaganja ispita iz stava 2 tačka 2 ovog člana utvrđuje se propisom Ministarstva finansija.

Strano fizičko lice koje, po pravu države čiji je državljanin, ispunjava uslove za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju može obavljati poslove posredovanja u osiguranju.

Oduzimanje ovlašćenja

Član 61

Regulatorni organ će oduzeti ovlašćenje za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju licu koje:

- 1) je ovlašćenje dobilo na osnovu neistinitih i netačnih podataka;
- 2) prestane da ispunjava uslove iz člana 60 stav 2 ovog zakona;
- 3) prekrši odredbe ovog zakona na štetu osiguranika ili društva za osiguranje.

Posebna obaveza društva za posredovanje u osiguranju

Član 62

Društvo za posredovanje u osiguranju, koje obavlja poslove posredovanja u osiguranju na osnovu naloga osiguranika, dužno je da osiguraniku pruži objašnjenja i savjete o okolnostima koje su od značaja za zaključenje ugovora o osiguranju.

U izvršavanju obaveze iz stava 1 ovog člana, društvo za posredovanje u osiguranju je dužno naročito da:

- 1) izradi odgovarajuću analizu opasnosti i predloži odgovarajuće pokriće;
- 2) izradi procjenu solventnosti društva za osiguranje na osnovu podataka o poslovanju tog društva;
- 3) posreduje, radi pregovaranja o zaključenju ugovora o osiguranju, sa društvom za osiguranje koje, u odnosu na okolnosti pojedinog slučaja, osiguraniku nudi najpovoljniju zaštitu;
- 4) obavijesti društvo za osiguranje o osiguranikovoj namjeri da zaključi ugovor o osiguranju i da osiguraniku ponudi uslove osiguranja i upozna ga sa pravilima za izračunavanje premije;
- 5) provjeri sadržaj polise osiguranja;
- 6) ponudi pomoć osiguraniku za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju, kako prije tako i poslije nastupanja osiguranog slučaja, a naročito da vodi računa o tome da osiguranik u

utvrđenim rokovima izvrši radnje koje su od značaja za očuvanje, odnosno ostvarivanje prava iz ugovora o osiguranju;

7) prati izvršavanje ugovora o osiguranju koji je osiguranik zaključio njegovim posredovanjem;

8) izradi predlog za izmjenu zaključenog ugovora o osiguranju, ukoliko se time obezbjeđuje veća sigurnost osiguranika.

Konflikt interesa

Član 63

Društvo za posredovanje u osiguranju je dužno da upozna osiguranika sa svim pravnim i ekonomskim odnosima sa društvom za osiguranje koji utiču na nepristrasnost društva za posredovanje u osiguranju u ispunjavanju obaveza prema osiguraniku.

Pod pravnim i ekonomskim odnosima iz stava 1 ovog člana smatraju se naročito odredbe ugovora o posredovanju zaključenog između društva za posredovanje u osiguranju i društva za osiguranje, na osnovu kojih je društvo za posredovanje u osiguranju:

1) dužno posredovati isključivo u zaključenju ugovora o osiguranju sa određenim društvom za osiguranje;

2) ugovorilo pravo na uvećanu proviziju u odnosu na uobičajenu proviziju za posredovanje kod određenih vrsta osiguranja.

Shodna primjena

Član 64

Odredbe čl. 36 i 37 ovog zakona, koje se odnose na društva za osiguranje, shodno se primjenjuju i na društva za posredovanje u osiguranju.

2. Zastupanje u osiguranju

Društvo za zastupanje u osiguranju i zastupnik u osiguranju

Član 65

Pod poslovima zastupanja u osiguranju podrazumijevaju se poslovi zaključivanja ugovora o osiguranju u ime i za račun osiguravača (izdavanje polisa), naplaćivanje premija, kao i drugi poslovi povezani sa tim poslovima.

Poslove zastupanja u osiguranju, kao jedinu djelatnost, obavlja društvo za zastupanje u osiguranju ili fizičko lice (u daljem tekstu: zastupnik u osiguranju), koji su dobili dozvolu za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju.

Poslove zastupanja u osiguranju lica iz stava 2 ovog člana obavljaju na osnovu ugovora o zastupanju, u ime i za račun društva za osiguranje osnovanog u skladu sa ovim zakonom.

Uz poslove zastupanja iz stava 1 ovog člana, zastupnik u osiguranju može obavljati i poslove savjetovanja i pomoći u obradi šteta i procjeni rizika i šteta.

Društvo za osiguranje vodi evidenciju društava za zastupanje u osiguranju i zastupnika u osiguranju koji za to društvo obavljaju poslove zastupanja u osiguranju.

Ograničenje zastupanja u osiguranju

Član 66

Zastupnik u osiguranju može da obavlja poslove zastupanja samo za jedno društvo za osiguranje.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, zastupnik u osiguranju može zastupati više društava za osiguranje, uz njihovu pisanu saglasnost.

Zastupnik u osiguranju dužan je da u svojim poslovnim prostorijama ima na vidnom mjestu istaknut naziv društva za osiguranje koje zastupa.

Naziv društva za zastupanje u osiguranju i zastupnika u osiguranju

Član 67

Naziv društva za zastupanje u osiguranju, odnosno zastupnika u osiguranju mora sadržati i naznaku djelatnosti "zastupanje u osiguranju".

Osnivanje društva za zastupanje u osiguranju

Član 68

Društvo za zastupanje u osiguranju osniva se kao akcionarsko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću.

Zahtjev za izdavanje dozvole društvu za zastupanje u osiguranju

Član 69

Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju podnose regulatornom organu osnivači društva za zastupanje u osiguranju ili u njihovo ime lice koje oni ovlaste.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se:

- 1) osnivački akt;
- 2) predlog statuta;
- 3) spisak akcionara, odnosno vlasnika udjela sa podacima iz člana 30 stav 2 tač. 6 do 8 ovog zakona;
- 4) poslovni plan društva za trogodišnji period;
- 5) dokaz da fizička lica koja su predložena za članove organa društva ispunjavaju uslove iz člana 30 ovog zakona;
- 6) dokaz o kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti društva za zastupanje u osiguranju;
- 7) dokaz o učešću u kapitalu ili učešću u pravu glasa u društvima za osiguranje ili društvima za posredovanje u osiguranju;
- 8) predugovor, odnosno ugovor o zastupanju sa društvom za osiguranje koji mora da sadrži odredbu o pravu društva za osiguranje na trajni nadzor nad njegovim izvršavanjem tog ugovora;

- 9) dokaz o povezanosti po osnovu kapitala ili drugog učešća sa društvima za osiguranje ili društvima za zastupanje u osiguranju ili društvima za posredovanje u osiguranju;
- 10) drugi dokazi i podaci po zahtjevu regulatornog organa.

Dozvola za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju

Član 70

Na izdavanje i oduzimanje dozvole društvu za zastupanje u osiguranju i registraciju u CRPS primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na društvo za posredovanje u osiguranju.

Ovlašćenje za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju (ovlašćeni zastupnik)

Član 71

Poslove zastupanja u osiguranju mogu obavljati samo lica koja imaju ovlaštenje regulatornog organa (u daljem tekstu: ovlašćeni zastupnici).

Ovlaštenje iz stava 1 ovog člana može se izdati licu koje ispunjava sljedeće uslove:

- 1) da ima potpunu poslovnu sposobnost;
- 2) da je položilo stručni ispit za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju;
- 3) da mu pravosnažnom sudskom odlukom nije izrečena mjera bezbjednosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti;
- 4) da nije pravosnažno bezuslovno osuđivano za krivična djela protiv imovine ili privredne na kaznu zatvora dužu od tri mjeseca.

Stručni ispit iz stava 2 tačka 2) ovog člana polaže se pred komisijom koju imenuje regulatorni organ.

Sadržaj i način polaganja ispita iz stava 2 tačka 2 ovog člana utvrdiće se propisom Ministarstva finansija.

Strano fizičko lice koje, po pravu države čiji je državljanin, ispunjava uslove za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, može obavljati te poslove.

Zastupnik u osiguranju - fizičko lice

Član 72

Fizičko lice koje podnosi zahtjev za dobijanje dozvole za obavljanje poslova zastupnika u osiguranju dužno je da se prethodno upiše u CRPS, kao preduzetnik, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje položaj privrednih društava.

Uz zahtjev za dobijanje dozvole za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju podnosi se:

- 1) dokaz o identitetu zastupnika u osiguranju (lično ime, broj lične karte i jedinstveni matični broj građana);
- 2) dokaz o prebivalištu zastupnika u osiguranju;
- 3) dokaz o stručnoj spremi zastupnika u osiguranju;
- 4) dokaz da zastupnik u osiguranju u posljednje tri godine nije bio član uprave, nadzornog odbora ili nosilac posebnih ovlašćenja u pravnom licu nad kojim je sproveden postupak likvidacije, odnosno stečaja;

- 5) dokaz da zastupnik u osiguranju nije bezuslovno osuđivan na kaznu zatvora dužu od tri mjeseca;
- 6) dokaz nadležnog organa uprave o visini plaćenog poreza na imovinu i na ukupan prihod građana za posljednje tri godine;
- 7) dokaz da zastupnik u osiguranju posjeduje ovlaštenje za zastupanje u osiguranju shodno članu 71 ovog zakona;
- 8) poslovni plan za trogodišnji period;

- 9) predugovor, odnosno ugovor o zastupanju sa društvom za osiguranje koji mora da sadrži odredbu o pravu društva za osiguranje na trajni nadzor nad njegovim izvršavanjem tog ugovora;
- 10) dokaz o kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti zastupnika u osiguranju;
- 11) dokaz o vlasništvu, odnosno o zakupu poslovnog prostora u kojem će obavljati djelatnost;
- 12) potvrda o registraciji u CRPS;
- 13) dokaz o povezanosti po osnovu kapitala ili drugog učešća sa društvima za osiguranje ili društvima za zastupanje u osiguranju ili društvima za posredovanje u osiguranju;
- 14) drugi dokazi i podaci po zahtjevu regulatornog organa.

Pravo uvida u ugovor o zastupanju u osiguranju

Član 73

Ugovori o zastupanju u osiguranju čuvaju se u poslovnim prostorijama ugovornih strana.

Regulatorni organ ima pravo da izvrši uvid u ugovore iz stava 1 ovog člana.

Korišćenje novčanih sredstava i instrumenata plaćanja

Član 74

Zastupnik u osiguranju dužan je da novčana sredstva i ostale instrumente plaćanja i obezbeđenja plaćanja, koja je naplatio, odnosno preuzeo od osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja, u ime i za račun društva za osiguranje, uplati u korist društva u roku utvrđenom ugovorom o zastupanju, odnosno da u istom roku preda ostale instrumente plaćanja i obezbeđenja plaćanja uz prateću dokumentaciju.

Zastupnik u osiguranju vrši naplatu premije osiguranja u skladu sa propisima i aktima društva za osiguranje.

Sredstva i instrumente plaćanja i obezbeđenja iz stava 1 ovog člana zastupnik u osiguranju dužan je da čuva na sigurnom mjestu do dana uplate, odnosno predaje društvu za osiguranje.

Odgovornost za zastupanje u osiguranju

Član 75

Za radnje preduzete u obavljanju poslova zastupanja u osiguranju odgovara društvo za osiguranje.

Zastupnik u osiguranju odgovara osiguraniku za štetu koja nastane usljed lažnog predstavljanja ili nepažnje zastupnika u osiguranju, odnosno zbog toga što zastupnik u osiguranju nije otkrio da obavlja djelatnost u svojstvu zastupnika.

Izvršni direktor društva za osiguranje, odnosno lice sa posebnim ovlaštenjima koje je zaključilo ugovor o zastupanju odgovara društvu za osiguranje za štetu prouzrokovanu društvu koja je nastala iz tog ugovora.

3. Agencija za pružanje drugih usluga u osiguranju

Poslovi agencije

Član 76

Agencija za pružanje drugih usluga u osiguranju (u daljem tekstu: agencija) je pravno lice koje obavlja poslove utvrđivanja i procjene rizika i šteta, posredovanja radi prodaje i prodaju ostataka osiguranih oštećenih stvari i pruža druge intelektualne i tehničke usluge u vezi sa poslovima osiguranja.

Zabrana obavljanja poslova osiguranja i poslova posredovanja i zastupanja u osiguranju

Član 77

Agencija ne može obavljati poslove osiguranja, niti poslove posredovanja i zastupanja u osiguranju.

Osnivanje agencije za pružanje drugih usluga u osiguranju

Član 78

Agencija se osniva kao akcionarsko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću.

Zahtjev za izdavanje dozvole za pružanje drugih usluga u osiguranju

Član 79

Zahtjev za izdavanje dozvole za pružanje drugih usluga u osiguranju podnose osnivači agencije ili u njihovo ime lice koje oni ovlaste.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se:

- 1) osnivački akt;
- 2) predlog statuta;
- 3) poslovni plan za trogodišnji period;
- 4) spisak akcionara, odnosno vlasnika udjela sa podacima iz člana 30 stav 2 tač. 6 do 8 ovog zakona;
- 5) dokaz da fizička lica koja su predložena za članove organa ispunjavaju uslove iz člana 30 ovog zakona;
- 6) dokaz o kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti ;

7) dokaz da se društvima za osiguranje ili društvima za posredovanje, odnosno zastupanje u osiguranju ne čini povezano društvo prema odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuje pravni položaj privrednih društava;

8) drugi dokazi i podaci po zahtjevu regulatornog organa.

Posebno organizovani dio

Član 80

Poslovima iz člana 76 ovog zakona mogu se baviti i druga privredna društva, pod uslovom da imaju posebno organizovani dio za obavljanje tih poslova, koji je kadrovski i tehnički osposobljen za pružanje drugih usluga u osiguranju.

Dozvola za pružanje drugih usluga u osiguranju

Član 81

Na izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje drugih usluga u osiguranju i na dokaz o upisu u CRPS privrednih društava iz čl. 76 i 80 ovog zakona primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na društva za posredovanje u osiguranju.

VII. IMOVINA I POSLOVANJE DRUŠTVA ZA OSIGURANJE

Premija osiguranja

Član 82

Premija osiguranja je novčani iznos koji je ugovarač osiguranja, odnosno osiguranik dužan da plati za osiguranje, kao obezbjeđenje od određenog rizika.

Premija osiguranja sastoji se od funkcionalne premije i režijskog dodatka.

Funkcionalna premija sastoji se od tehničke premije i doprinosa za preventivu, ako je uračunat u premiju osiguranja.

Tehnička premija koristi se za plaćanje šteta, ugovorenih suma osiguranja i za druge obaveze iz ugovora o osiguranju.

Doprinos za preventivu koristi se za sprovođenje mjera za sprječavanje i suzbijanje rizika koji ugrožavaju imovinu i lica.

Režijski dodatak se koristi za pokriće troškova za sprovođenje osiguranja.

Tehničke rezerve

Član 83

Društvo za osiguranje je dužno da, na kraju obračunskog perioda, utvrdi tehničke rezerve za pokriće obaveza iz obavljanja poslova osiguranja.

Društvo za osiguranje koje obavlja poslove jedne ili više vrsta životnih osiguranja utvrđuje tehničke rezerve za:

- 1) prenosne premije;
- 2) rezervisane štete;

- 3) učešće u dobitku;
- 4) matematičku rezervu.

Društvo za osiguranje koje obavlja poslove jedne ili više vrsta neživotnih osiguranja utvrđuje tehničke rezerve za:

- 1) prenosne premije;
- 2) rezervisane štete;
- 3) izravnane rizika.

Društvo za osiguranje dužno je da sredstva osiguranja života vodi na posebnom računu i ta se sredstva mogu koristiti, odnosno mogu biti predmet prinudnog izvršenja samo za pokrivanje obaveza društva po osnovu ugovora o osiguranju života.

Kriterijume i način obračunavanja tehničkih rezervi iz st. 2 i 3 ovog člana utvrđuje regulatorni organ.

Prenosne premije

Član 84

Prenosne premije obrazuju se iz ukupne premije osiguranja, odvojeno za svaku vrstu osiguranja, srazmjerno vremenu trajanja osiguranja.

Prenosne premije služe za pokrivanje obaveza iz osiguranja koje će nastati u narednom obračunskom periodu.

Rezervisane štete

Član 85

Rezervisane štete obrazuju se u visini procijenjenog iznosa obaveza za nastale prijavljene, a neriješene štete i nastale neprijavljene štete u tekućem periodu.

Ako se štete za pojedine vrste osiguranja pojavljuju u obliku rente, rezervisane štete utvrđuju se u kapitalizovanom iznosu koji predstavlja iznos svih budućih obaveza.

Rezerve za učešće u dobiti

Član 86

Rezerve za učešće u dobiti obrazuju se u visini iznosa na koji osiguranici imaju pravo po osnovu učešća u dobiti iz ugovora o osiguranju života, ako su osiguranici prihvatili da učestvuju u riziku deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi.

Matematička rezerva

Član 87

Matematička rezerva obrazuje se u visini sadašnje vrijednosti budućih obaveza društva za osiguranje umanjene za sadašnju vrijednost budućih obaveza ugovarača osiguranja (premija osiguranja) i izračunava se za svaki pojedini ugovor o osiguranju.

Rezerve za izravnanje rizika

Član 88

Rezerve za izravnanje rizika obrazuju se na teret rashoda društva za osiguranje, posebno za svaku vrstu neživotnih osiguranja i koriste se za vremensko izravnanje toka šteta u pojedinim vrstama osiguranja.

Rezerve iz stava 1 ovog člana obrazuju se na osnovu standardnog odstupanja mjerodavnih tehničkih rezultata u tekućem obračunskom periodu od prosječnog mjerodavnog tehničkog rezultata za svaku vrstu neživotnih osiguranja kojom se društvo za osiguranje bavi u posmatranom periodu.

1. Održavanje likvidnosti i solventnosti

Održavanje likvidnosti

Član 89

Društvo za osiguranje dužno je da obezbjeđuje likvidnost i da blagovremeno isplaćuje štete i druge obaveze društva.

Društvo za osiguranje može slobodna sredstva deponovati i ulagati, uz uslov održavanja stalne likvidnosti društva i blagovremene isplate šteta i drugih obaveza društva.

Društvo za osiguranje dužno je da u poslovanju sredstvima osiguranja preduzima potrebne mjere za obezbjeđenje sigurnosti deponovanja, odnosno ulaganja, sa ciljem da se ne ugrozi njihova realna vrijednost i likvidnost društva u izvršavanju obaveza iz ugovora o osiguranju i drugih obaveza.

Slobodna sredstva tehničkih rezervi utvrđuju se tako što se ukupna sredstva tehničkih rezervi na dan utvrđivanja umanje za dospjele obaveze iz tih sredstava.

Društvo za osiguranje je dužno da tromjesečno izvještava regulatorni organ o deponovanju i ulaganju sredstava iz stava 2 ovog člana.

Regulatorni organ bliže utvrđuje način utvrđivanja i praćenja likvidnosti društava za osiguranje.

Deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi

Član 90

Sredstva tehničkih rezervi mogu se deponovati i ulagati:

1) u hartije od vrijednosti koje su izdate od strane Republike, centralnih banaka i vlada stranih zemalja i koje imaju ocjenu najmanje A, odnosno njen ekvivalent, dodijeljenu od strane opšteprihvaćenih, međunarodno priznatih agencija za dodjelu rejtinga;

2) u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti u Republici;

3) u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se ne trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti, ako je izdavalac pravno lice sa sjedištem u Republici;

- 4) u akcije kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti u Republici;
  - 5) kod banaka sa sjedištem u Republici;
- Izuzetno od stava 1 ovog člana, Ministarstvo finansija može propisati i druge vrste deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi koja su, s obzirom na sigurnost, prinos i prometljivost, odgovarajuća za deponovanje i ulaganje.

Ograničenja pojedinih deponovanja i ulaganja

Član 91

Propisom Ministarstva finansija utvrđuju se ograničenja iznosa tehničkih rezervi za deponovanje i ulaganje u skladu sa članom 90 ovog zakona.

Garantna rezerva

Član 92

Radi obezbjeđenja urednog izvršavanja svojih obaveza, društvo za osiguranje mora imati garantnu rezervu.

Garantnu rezervu čine:

- 1) osnovni kapital;
- 2) rezerve iz dobiti;
- 3) dio neraspoređene dobiti iz prethodnih godina, najviše do 50%;
- 4) dio neraspoređene dobiti tekuće godine, najviše do 50%, pod uslovom da utvrđeni iznos ne prelazi prosječnu vrijednost neto dobiti ostvarene u posljednje tri godine i da ne prelazi 25% iznosa garantne rezerve;
- 5) revalorizacione rezerve.

Rezerve iz stava 2 tač. 2 i 5 ovog člana ne mogu činiti više od 20% iznosa garantne rezerve.

Garantna rezerva umanjuje se za stečene sopstvene akcije, gubitak iz ranijih godina i gubitak iz tekuće godine.

Ukupan iznos garantne rezerve ne može biti manji od novčanog iznosa osnovnog kapitala utvrđenog u članu 21 ovog zakona.

Deponovanje i ulaganja sredstava garantnih rezervi

Član 93

Društvo za osiguranje je dužno da najmanje jednu trećinu sredstava osiguranja od utvrđenih garantnih rezervi iz člana 92 ovog zakona deponuje i ulaže u oblike imovine iz člana 90 ovog zakona.

Ograničenje deponovanja i ulaganja sredstava garantnih rezervi

Član 94

Propisom Ministarstva finansija utvrdiće se ograničenja deponovanja i ulaganja sredstava garantne rezerve.

Deponovanje i ulaganje sredstava osiguranja**Član 95**

Sredstva društva za osiguranje deponuju se i ulažu u Republici.
Sredstva iz stava 1 ovog člana društvo za osiguranje može deponovati i ulagati i u inostranstvu.

Margina solventnosti**Član 96**

Društvo za osiguranje izračunava marginu solventnosti, odvojeno za grupu životnih, a odvojeno za grupu neživotnih osiguranja.
Način izračunavanja margine solventnosti utvrđuje regulatorni organ.

Obezbjeđenje margine solventnosti**Član 97**

Društvo za osiguranje dužno je da u svom poslovanju obezbijedi da margina solventnosti uvijek bude u visini koju je utvrdio regulatorni organ.

Odnos garantne rezerve i margine solventnosti**Član 98**

Garantna rezerva društva za osiguranje uvijek mora biti veća od izračunate margine solventnosti.

Mjere za obezbjeđenje solventnosti**Član 99**

Ako garantna rezerva društva za osiguranje ne dostiže izračunatu marginu solventnosti, društvo je dužno da odmah o tome u pisanoj formi obavijesti regulatorni organ i u roku od 15 dana od dana utvrđivanja neusklađenosti garantne rezerve i margine solventnosti donese program mjera za usklađivanje garantne rezerve i margine solventnosti i dostavi ga regulatornom organu.

Pravila o upravljanju rizikom**Član 100**

Društvo za osiguranje postupa u skladu sa pravilima o upravljanju rizikom, u smislu ovog zakona, ako u svom poslovanju obezbjeđuje:

- 1) saosiguranje i reosiguranje viškova rizika iznad maksimalnog samopridržaja, u skladu sa članom 12 ovog zakona;
- 2) plaćanje šteta, ugovorenih suma osiguranja i izvršavanje drugih obaveza iz osnova osiguranja, u skladu sa članom 8 stav 2 i članom 89 stav 1 ovog zakona;
- 3) tehničke rezerve u skladu sa članom 83 ovog zakona;
- 4) likvidnost društva u skladu sa članom 89 ovog zakona;
- 5) deponovanje i ulaganje sredstava tehničkih rezervi u skladu sa čl. 90 i 91 ovog zakona;
- 6) garantnu rezervu u skladu sa članom 92 ovog zakona;
- 7) deponovanje i ulaganje sredstava garantnih rezervi u skladu sa čl. 93 i 94 ovog zakona;
- 8) marginu solventnosti iz člana 97 ovog zakona;
- 9) odnos garantne rezerve i margine solventnosti u skladu sa članom 98 ovog zakona;
- 10) druge aktivnosti radi ispunjenja obaveza iz stava 1 tač. 1 do 8 ovog člana, kao i drugih obaveza propisanih ovim zakonom koje se odnose na upravljanje rizikom.

P r i h o d i

Član 101

Prihode društva za osiguranje čine premije osiguranja i aktivnih poslova reosiguranja i drugi prihodi od poslova osiguranja, prihodi od investiranja i neposlovni i vanredni prihodi .

Razgraničenje troškova pribavljanja osiguranja

Član 102

Troškovi pribavljanja osiguranja mogu se razgraničiti u srazmjeri prenosne premije i ukupne premije.

R a s h o d i

Član 103

Rashodima društva za osiguranje smatraju se rashodi za štete i ugovorene sume osiguranja, rashodi za štete po osnovu aktivnih poslova reosiguranja, rashodi za premije po osnovu pasivnih poslova reosiguranja i drugi rashodi od poslova osiguranja, rashodi za obavljanje djelatnosti osiguranja i reosiguranja (troškovi za sprovođenje osiguranja i reosiguranja), kao i rashodi finansiranja i neposlovni i vanredni rashodi.

Rashodima za štete iz stava 1 ovog člana smatraju se i troškovi utvrđivanja i procjenjivanja šteta, troškovi ostvarivanja regresnih zahtjeva, sudski troškovi i takse u sporo -

vima po obavezama iz osnova osiguranja, troškovi vještačenja i drugi troškovi u vezi sa isplatom šteta.

Rashodi društva za osiguranje mogu biti i:

- 1) rezervisanja za štete iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja;
- 2) izdvajanja iz premije osiguranja života za matematičku rezervu;

3) izdvajanja na ime učešća osiguranika za povećanje sume osiguranja i slična davanja kod osiguranja života, u skladu s uslovima osiguranja života;

4) izdvajanja za rezerve za izravnanje rizika.

Utvrđivanje dobiti, odnosno gubitka, po vrstama osiguranja

Član 104

Društvo za osiguranje koje se bavi poslovima životnih osiguranja utvrđuje dobit i gubitak, posebno za sve vrste životnih osiguranja i posebno za poslove reosiguranja.

Društvo za osiguranje koje se bavi poslovima neživotnih osiguranja dužno je da utvrđuje dobit i gubitak, posebno za sve vrste neživotnih osiguranja i posebno za poslove reosiguranja.

Utvrđivanje rezultata poslovanja, raspoređivanje ostvarenog prihoda, pokrće gubitka i program mjera za pokrće gubitka utvrđuje se pravilima regulatornog organa

Program mjera za povećanje garantne rezerve

Član 105

Društvo za osiguranje u pisanoj formi obavještava regulatorni organ o nastalom gubitku odmah po utvrđivanju gubitka.

Ukoliko je gubitak prouzrokovao smanjenje garantne rezerve ispod nivoa iz člana 92 stav 5 ovog zakona, društvo za osiguranje je dužno da u roku od 15 dana od dana utvrđivanja gubitka sačini i dostavi regulatornom organu program mjera za povećanje garantne rezerve do potrebnog nivoa.

Regulatorni organ može odrediti stručno lice koje će, na teret društva za osiguranje, kontrolisati sprovođenje programa mjera za povećanje garantne rezerve.

Regulatorni organ može, na predlog stručnog lica iz stava 3 ovog člana, da naloži društvu za osiguranje preduzimanje posebnih mjera za pokrće nastalog gubitka.

2. Finansijski izvještaj i godišnji izvještaj o poslovanju

Obaveza sastavljanja finansijskog izvještaja i godišnjeg izvještaja o poslovanju

Član 106

Društvo za osiguranje je dužno da sastavlja finansijski izvještaj o poslovanju za finansijsku - kalendarsku godinu, u skladu sa zakonom.

Godišnji finansijski izvještaj iz stava 1 ovog člana, zajedno sa mišljenjem ovlašćenog aktuara i mišljenjem spoljnog revizora, obavezno razmatra i usvaja skupština društva za osiguranje.

Kontni okvir

Član 107

Društvo za osiguranje je dužno da vodi poslovne knjige po kontnom okviru koji propisuje regulatorni organ.

VIII. INTERNA REVIZIJA

Interna revizija

Član 108

Društvo za osiguranje dužno je da organizuje internu reviziju, koja je samostalna i nezavisna u obavljanju svojih poslova.

Internu reviziju društva za osiguranje obavlja posebni organizacioni dio društva utvrđen statutom.

Interna revizija društva za osiguranje za svoj rad neposredno odgovara odboru direktora društva.

Rad interne revizije

Član 109

Rad interne revizije društva za osiguranje uređuje se opštim aktom o radu interne revizije, koji donosi odbor direktora društva.

Zadaci interne revizije

Član 110

Interna revizija društva za osiguranje vrši procjenu:

- 1) adekvatnosti i efektivnosti sistema interne kontrole u društvu za osiguranje;
- 2) usklađenosti poslovanja društva za osiguranje sa zakonom, propisima i ustanovljenim politikama i praksama društva;
- 3) adekvatnosti i primjene propisanih politika i procedura kontrole rizika;
- 4) kvaliteta i pouzdanosti sistema elektronske obrade podataka;
- 5) tačnosti, pravovremenosti i pouzdanosti računovodstvenih, finansijskih i drugih izvještaja i evidencija.

Interna revizija društva za osiguranje obavlja internu reviziju poslovanja društva u skladu sa načelima struke i standardima revizije, kodeksom profesionalne etike revizora i pravilnikom o radu interne revizije.

Interni revizori

Član 111

Za obavljanje poslova interne revizije društvo za osiguranje mora imati zaposleno najmanje jedno lice koje ima zvanje ovlašćenog revizora.

Lica koja obavljaju poslove interne revizije ne mogu obavljati druge poslove u društvu za osiguranje, niti mogu biti članovi organa društva.

Interni revizor za svaku izvršenu internu reviziju sastavlja izvještaj.

Godišnji program rada interne revizije

Član 112

Godišnji program rada interne revizije društva za osiguranje usvaja odbor direktora društva.

Godišnji program rada interne revizije sadrži oblasti poslovanja u kojima će interna revizija izvršiti kontrolu poslovanja, kratak sadržaj planiranih kontrola poslovanja po pojedinim oblastima, način sprovođenja tih kontrola i način i rokove obavještanja o izvršenoj kontroli.

Pored obavljanja interne revizije utvrđene programom iz stava 1 ovog člana, interna revizija obaviće pojedinačnu reviziju na zahtjev ovlašćenih organa društva.

Izveštaji o internoj reviziji

Član 113

Interna revizija društva za osiguranje sastavlja tromjesečne i godišnje izvještaje o internoj reviziji.

Tromjesečni izvještaj o internoj reviziji sadrži naročito:

- 1) opis izvršenih kontrola poslovanja (predmet revizije);
- 2) ocjenu načina obrade dokumentacije i postupka zaključivanja ugovora o osiguranju i izdavanja polisa i likvidacije šteta;
- 3) nezakornosti i druge nepravilnosti koje je utvrdila interna revizija u postupku revizije, sa objašnjenjima i posljedicama uočenih nepravilnosti i naznačenjem odgovornih lica;
- 4) predlog mjera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i rokove za njihovo sprovođenje;
- 5) druge konstatacije, ocjene i predloge vezane za otklanjanje nepravilnosti koje je utvrdila interna revizija;
- 6) druge podatke i informacije koje traži regulatorni organ.

Godišnji izvještaj o internoj reviziji sadrži naročito :

- 1) izvještaj o realizaciji godišnjeg programa rada interne revizije;
- 2) rezime značajnih konstatacija o izvršenoj reviziji;
- 3) ocjenu preduzetih mjera za otklanjanje uočenih nepravilnosti.

Izveštaje iz stava 1 ovog člana interna revizija podnosi odboru direktora društva za osiguranje.

Godišnji izvještaj o internoj reviziji, sa mišljenjem odbora direktora društva za osiguranje razmatra se na skupštini akcionara na kojoj se razmatra i godišnji finansijski izvještaj društva.

Obavještanje odbora direktora društva za osiguranje

Član 114

Izuzetno od člana 113 ovog zakona, ako interna revizija utvrdi da se u društvu za osiguranje ne postupa u skladu sa pravilima o upravljanju rizikom i zbog toga društvu prijeti nelikvidnost ili insolventnost ili utvrdi da je ugrožena sigurnost poslovanja, odnosno da su

ugroženi interesi osiguranika, dužna je da o tome odmah obavijesti odbor direktora društva za osiguranje.

IX. NADZOR DJELATNOSTI OSIGURANJA

Subjekti nadzora

Član 115

Regulatorni organ, u skladu sa ovim zakonom i Osnovnim principima za efikasnu superviziju društava za osiguranje, vrši nadzor poslovanja društava za osiguranje, afilijacija stranih društava za osiguranje, društava za posredovanje u osiguranju, zastupnika u osiguranju, agencija za pružanje drugih usluga u osiguranju i pravnih lica iz člana 80 ovog zakona.

Regulatorni organ može da ostvari uvid u poslovne knjige pravnih lica koja su povezana sa društvom za osiguranje, kao i uvid u poslovne knjige svih učesnika u poslu koji je predmet nadzora, ako je to neophodno radi vršenja nadzora nad poslovanjem društva za osiguranje.

Ako je za nadzor nad određenim pravnim licem iz stava 2 ovog člana nadležan drugi nadzorni organ, regulatorni organ će izvršiti nadzor nad poslovanjem tog lica u saradnji sa nadležnim nadzornim organom.

Registar podataka

Član 116

Regulatorni organ vodi registar podataka o društvima za osiguranje kojima je izdao dozvolu za obavljanje poslova osiguranja, sa podacima o osnivačima društva, kvalifikovanim imaćima, članovima odbora direktora i izvršnom direktoru društva, kao i mjerama koje se izriču u postupku vršenja nadzora nad radom društava.

Pored registra iz stava 1 ovog člana, regulatorni organ vodi registar društava za posredovanje u osiguranju, društava za zastupanje u osiguranju i zastupnika u osiguranju, kojima je izdao dozvolu za obavljanje poslova posredovanja i zastupanja u osiguranju, registar ovlašćenih posrednika i ovlašćenih zastupnika, registar agencija za pružanje drugih

usluga u osiguranju, registar pravnih lica iz člana 80 ovog zakona i registar ovlašćenih aktuara.

U registre iz st. 1 i 2 ovog člana evidentiraju se i sve promjene podataka.

Sadržinu i način vođenja registara iz st.1 i 2 ovog člana bliže utvrđuje regulatorni organ.

Predmet nadzora

Član 117

Nadzor poslovanja društva za osiguranje obuhvata kontrolu:

- 1) usklađenosti obavljanja djelatnosti društva sa izdatom dozvolom;
- 2) usklađenosti opštih akata i akata poslovne politike sa zakonom i drugim propisima;

- 3) zakonitosti rada;
- 4) likvidnosti i solventnosti u obavljanju djelatnosti osiguranja;
- 5) načina utvrđivanja tehničkih rezervi;
- 6) izvršavanja preuzetih obaveza po osnovu ugovora o osiguranju;
- 7) deponovanja i ulaganja sredstava osiguranja u skladu sa zakonom;
- 8) sastavljanja knjigovodstvene i druge dokumentacije, vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izvještaja, u skladu sa zakonom, drugim propisima, opštim aktima i aktima poslovne politike;
- 9) sprovođenja mjera koje je naložio regulatorni organ;
- 10) funkcionisanja interne revizije;
- 11) ispunjenosti uslova utvrđenih ovim zakonom za osnivače društva, kvalifikovane imaoce, članove odbora direktora i izvršnog direktora;
- 12) kadrovske i tehničke osposobljenosti društva;
- 13) troškova provizije za posredovanje i zastupanje u osiguranju;
- 14) nenaplaćenih premija i drugih potraživanja društva;
- 15) sprovođenja politike saosiguranja i reosiguranja.

Način vršenja nadzora

Član 118

Nadzor nad poslovanjem društva za osiguranje vrši se:

- 1) prikupljanjem, praćenjem i analizom izvještaja, podataka i obavještenja koje je društvo za osiguranje po zakonu dužno da dostavlja regulatornom organu;
- 2) neposrednim uvidom u poslovanje društva za osiguranje;
- 3) praćenjem sprovođenja mjera naloženih u skladu sa ovim zakonom i podnošenjem prijava nadležnim organima u slučaju osnovane sumnje da utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti sadrže obilježja krivičnog djela, privrednog prestupa ili prekršaja.

Bliži način vršenja nadzora (metodologiju) iz stava 1 ovog člana urediće se propisom Ministarstva finansija.

Lica ovlašćena za nadzor

Član 119

Nadzor nad poslovanjem društava za osiguranje vrše zaposleni u regulatornom organu, koje regulatorni organ pisano ovlasti za obavljanje tih poslova (u daljem tekstu: ovlašćeno lice).

Ovlašćeno lice može biti lice koje, pored opštih uslova propisanih zakonom, ispunjava i sljedeće uslove:

- 1) ima visoku stručnu spremu ekonomskog ili pravnog smjera;
- 2) ima radno iskustvo od najmanje dvije godine;
- 3) nije bezuslovno osuđeno na kaznu zatvora dužu od šest mjeseci;
- 4) protiv njega se ne vodi krivični postupak.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, za obavljanje pojedinih zadataka u postupku nadzora nad poslovanjem društava za osiguranje mogu biti angažovana i stručna lica koja nijesu zaposlena u regulatornom organu.

Ovlašćenja u postupku kontrole

Član 120

U vršenju neposrednog nadzora ovlašćeno lice ima pravo da:

- 1) ostvari uvid u opšte akte, akte poslovne politike i poslovne knjige društva, kao i uvid u sve druge akte, dokumentaciju i podatke koji se odnose na poslovanje društva;
- 2) zahtjeva od članova odbora direktora, internog revizora, ovlašćenog aktuara i lica sa posebnim ovlašćenjima, da pruže informacije i objašnjenja u okviru svog djelokruga rada koja se odnose na poslovanje društva;
- 3) privremeno oduzme dokumentaciju koja ukazuje na postojanje radnji koje u sebi sadrže elemente krivičnog djela, privrednog prestupa ili prekršaja.

Obaveze društva za osiguranje

Član 121

Društvo za osiguranje je dužno da ovlašćenom licu, na njegov zahtjev:

- 1) omogući obavljanje nadzora u sjedištu društva i u drugim prostorijama u kojima društvo, odnosno drugo lice po njegovom ovlašćenju obavlja djelatnost i poslove nad kojima regulatorni organ vrši nadzor;
- 2) omogući kontrolu poslovne i druge dokumentacije, ažurnosti i ispravnosti poslovnih i drugih knjiga i drugih evidencija, ispravnosti i tačnosti sastavljanja finansijskih izvještaja i godišnjih izvještaja o poslovanju društva, kao i izvještaja i obavještenja koji su dostavljeni regulatornom organu;
- 3) stavi na uvid računovodstvenu i drugu dokumentaciju, poslovne knjige ili pojedine djelove poslovnih knjiga i drugih evidencija;
- 4) obezbijedi izvod podataka na mediju koji odredi ovlašćeno lice, kao i da omogući potpuni uvid u sistem elektronske obrade računovodstvenih podataka.

Ovlašćeno lice je dužno da nadzor vrši na način koji u što manjoj mjeri ometa redovno poslovanje društva.

Zapisnik

Član 122

O izvršenom nadzoru sačinjava se zapisnik u roku od 15 dana od dana izvršenog nadzora.

Na zapisnik iz stava 1 ovog člana društvo za osiguranje može, u roku od 15 dana od dana prijema, podnijeti prigovor regulatornom organu.

Ukoliko podnosilac prigovora osnovano ne ospori navode iz zapisnika u kojem su konstatovane nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju ili povrede pravila upravljanja rizikom, regulatorni organ će društvu izreći mjere utvrđene ovim zakonom.

1. Izvještavanje regulatornog organa od strane društva za osiguranje

Redovno izvještavanje

Član 123

Društvo za osiguranje dostavlja regulatornom organu:

- 1) godišnji finansijski izvještaj i godišnji izvještaj o poslovanju, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara i izvještajem spoljnog revizora;
- 2) izvještaj o sprovođenju politike saosiguranja i reosiguranja, s mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 3) statut, druge opšte akte, akte poslovne politike;
- 4) obavještenje o promjenama u strukturi kapitala društva;
- 5) obavještenje o promjeni ovlašćenog aktuara i revizora;
- 6) dokaze o izmjenama podataka koji se registruju u CRPS;
- 7) obavještenje o sazivanju skupštine i zapisnik sa sjednice skupštine;
- 8) druga obavještenja, izvještaje i podatke utvrđene zakonom i propisima donijetim na osnovu zakona.

Tromjesečno izvještavanje

Član 124

Društvo za osiguranje dužno je da tromjesečno izvještava regulatorni organ o:

- 1) strukturi kapitala;
- 2) saosiguranju i reosiguranju viškova rizika iznad maksimalnog samoprdržaja, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 3) visini i strukturi ostvarenih premija;
- 4) broju i visini prijavljenih i riješenih šteta i šteta u sporu, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 5) tehničkim rezervama, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 6) deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi, stanju i promjenama na ostaloj imovini;
- 7) likvidnosti društva, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 8) garantnoj rezervi, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 9) deponovanju i ulaganju sredstava garantne rezerve;
- 10) margini solventnosti, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- 11) nalazima interne revizije, sa ocjenom odbora direktora;
- 12) drugim propisanim podacima.

Izvještavanje na zahtjev regulatornog organa

Član 125

Društvo za osiguranje dužno je da, na zahtjev regulatornog organa, dostavlja i druge izvještaje, informacije i podatke koji su od značaja za vršenje nadzora.

Statistički podaci

Član 126

Društvo za osiguranje dostavlja regulatornom organu statističke i druge podatke po grupama i vrstama osiguranja, u rokovima i na način koji utvrdi regulatorni organ.

Obrađeni podaci iz stava 1 ovog člana koriste se za izradu tehničkih osnova i tarifa premija i za obavljanje aktuarskih poslova.

Sadržaj, rokovi i način izvještavanja

Član 127

Sadržaj, rokove i način dostavljanja izvještaja i drugih obavještenja i podataka iz ovog zakona bliže utvrđuje regulatorni organ.

Saradnja sa drugim nadzornim i regulatornim organima

Član 128

Regulatorni organ saraduje sa drugim nadzornim i regulatornim organima, u cilju ostvarivanja efikasnije nadzorne i regulatorne funkcije, u cilju podsticanja usaglašenog razvoja mreže nadzora finansijskih institucija, u skladu sa zaključenim sporazumima.

Nadzorni ili regulatorni organ može informacije dobijene od regulatornog organa prenositi drugom regulatornom organu, samo uz prethodno odobrenje regulatornog organa.

Razmjenjivanje informacija u skladu sa zaključenim sporazumima iz stava 1 ovog člana, u procesu saradnje između regulatornog organa i drugih nadzornih i regulatornih organa ne smatra se odavanjem tajne.

2. Mjere nadzora

Vrste mjera nadzora

Član 129

U vršenju nadzora nad poslovanjem društva za osiguranje regulatorni organ može:

- 1) naložiti mjere za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti;
- 2) naložiti mjere zbog nepostupanja u skladu sa pravilima o upravljanju rizikom;
- 3) predložiti posebne mjere prema odgovornim licima u društvu;
- 4) naložiti prenos portfelja osiguranja na drugo društvo za osiguranje;
- 5) uvesti privremenu upravu nad društvom;
- 6) oduzeti dozvolu za obavljanje pojedinih ili svih poslova osiguranja za koje je izdata dozvola.

Rješenje kojim se izriču mjere iz stava 1 tač. 5 i 6 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Mjere za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti

Član 130

Regulatorni organ će društvu za osiguranje naložiti da otkloni nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju, ako utvrdi da:

1) je društvo prestalo da ispunjava neki od propisanih uslova za obavljanje poslova osiguranja;

2) društvo obavlja poslove koje po ovom zakonu ne može obavljati;

3) društvo postupa suprotno pravilima o vođenju poslovnih knjiga i poslovnih izvještaja, internoj reviziji, odnosno reviziji finansijskih izvještaja;

4) društvo postupa suprotno obavezi izvještavanja i obavještavanja regulatornog organa;

5) član odbora direktora ili izvršni direktor društva ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog zakona;

6) društvo postupa suprotno zakonu, drugim propisima i opštim aktima kojima je uređeno poslovanje društva za osiguranje;

7) se društvo prema osiguranicima i drugim korisnicima osiguranja ponaša protivno pravilima struke osiguranja, dobrim poslovnim običajima i poslovnoj etici;

8) društvo ne ispunjava druge obaveze propisane zakonom.

Prilikom nalaganja mjere iz stava 1 ovog člana, regulatorni organ rješenjem određuje i rok za otklanjanje utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti.

Rješenje regulatornog organa iz stava 2 ovog člana je konačno.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana može se voditi upravni spor.

Izveštaj o sprovođenju mjere

Član 131

Društvo za osiguranje dužno je u roku utvrđenom rješenjem iz člana 130 stav 2 dostavi regulatornom organu izvještaj o sprovođenju naloženih mjera, uz koji se prilažu isprave i drugi dokazi o tome da su utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.

Ako iz izvještaja iz stava 1 ovog člana i priloženih dokaza proizilazi da su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene, regulatorni organ donosi zaključak kojim utvrđuje da su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.

Prije donošenja zaključka iz stava 2 ovog člana regulatorni organ može izvršiti ponovni neposredni uvid u poslovanje društva za osiguranje, u obimu koji je neophodan za utvrđivanje da li su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene.

Ako je izvještaj o sprovođenju mjera za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti nepotpun, regulatorni organ može naložiti društvu za osiguranje dopunu izvještaja i odrediti rok za njegovo dostavljanje.

Zaključak kojim se konstatuje da su nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene regulatorni organ je dužan da donese u roku od 30 dana od dana prijema izvještaja iz stava 1 ovog člana.

U slučaju da na osnovu izvještaja iz st. 1 i 4 ovog člana utvrdi da nezakonitosti i nepravilnosti nijesu otklonjene, regulatorni organ će preduzeti druge mjere, u skladu sa zakonom.

Mjere zbog nepostupanja u skladu sa pravilima o upravljanju rizikom

Član 132

Ako utvrdi da društvo za osiguranje ne postupa u skladu sa pravilima o upravljanju rizikom iz člana 100 ovog zakona, regulatorni organ će rješenjem naložiti društvu za osiguranje da obezbijedi:

- 1) saosiguranje i reosiguranje viškova rizika iznad samopridržaja;
- 2) plaćanje šteta, ugovorenih suma osiguranja i izvršenje drugih obaveza iz osnova osiguranja;
- 3) garantnu rezervu u propisanoj visini;
- 4) propisane tehničke rezerve;
- 5) likvidnost društva;
- 6) deponovanje i ulaganje sredstava tehničkih rezervi prema propisanoj visini i strukturi;
- 7) deponovanje i ulaganje sredstava garantnih rezervi prema propisanoj visini i strukturi;
- 8) usklađenost garantne rezerve i margine solventnosti;
- 9) druge aktivnosti radi ispunjenja obaveza iz tač. 1 do 8 ovog stava, kao i drugih obaveza propisanih ovim zakonom, koje se odnose na upravljanje rizikom.

Pored mjera iz stava 1 ovog člana regulatorni organ može rješenjem iz stava 1 ovog člana društvu za osiguranje:

- 1) zabraniti zaključivanje novih ugovora o osiguranju, u pojedinim ili svim vrstama osiguranja i proširenje već preuzetih obaveza;
- 2) naložiti raskid ugovora o osiguranju, ugovora o posredovanju, odnosno zastupanju u osiguranju, ako bi njihovo dalje važenje nanijelo štetu društvu;
- 3) ograničiti visinu rizika koju može da preuzme u osiguranju;
- 4) zabraniti vršenje određenih isplata;
- 5) zabraniti zaključivanje poslova sa pojedinim akcionarima, članovima organa upravljanja društva, povezanim licima ili drugim pravnim licima;
- 6) naložiti imenovanje savjetnika za oblast poslovanja u kojoj su utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti;
- 7) naložiti promjenu organizacije rada;
- 8) naložiti naplatu potraživanja;
- 9) privremeno zabraniti, odnosno ograničiti raspolaganje imovinom;
- 10) naložiti ažuriranje poslovnih knjiga, popis imovine i obaveza, usaglašavanje potraživanja i obaveza, procjenjivanje bilansnih i vanbilansnih pozicija;
- 11) naložiti poboljšanje sistema elektronske obrade podataka;
- 12) naložiti poboljšanje organizacije i načina obavljanja interne revizije;
- 13) naložiti preduzimanje drugih radnji, u skladu sa zakonom.

Rješenjem iz stava 1 ovog člana regulatorni organ određuje rok za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Rješenje iz stava 1 ovog člana je konačno.
Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se voditi upravni spor.
Društvo za osiguranje je dužno da, u roku iz stava 3 ovog člana, otkloni utvrđene nepravilnosti i regulatornom organu dostavi izvještaj o sprovođenju naloženih mjera.
Na izvještaj iz stava 6 ovog člana primjenjuju se odredbe člana 131 ovog zakona.

Prenos portfelja osiguranja

Član 133

Kad regulatorni organ utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju društva za osiguranje koje mogu da ugroze ili ugrožavaju sposobnost društva da ispuni obaveze nastale iz obavljanja poslova osiguranja, regulatorni organ može rješenjem naložiti društvu da svoj portfelj osiguranja prenese na drugo društvo za osiguranje.

Rješenje iz stava 1 ovog člana je konačno.
Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se voditi upravni spor.
Prenos portfelja osiguranja izvršiće se shodno odredbama čl. 148 do 152 ovog zakona.

Uvođenje privremene uprave

Član 134

Regulatorni organ može uvesti privremenu upravu nad društvom za osiguranje, ako:

- 1) društvo nije izvršilo svoje obaveze iz ugovora o osiguranju ili neće biti u mogućnosti da izvrši obaveze o njihovoj dospelosti;
  - 2) sredstva društva nijesu dovoljna da pruže ugovorenu zaštitu osiguranicima ili povjericima društva;
  - 3) dio imovine koji se vodi u poslovnim knjigama ili evidenciji društva ili koji je predmet njegovog upravljanja nije na propisan način procijenjen i prikazan;
  - 4) je garantna rezerva na takvom nivou ili joj se nivo smanjuje u toj mjeri da može imati štetne posljedice po osiguranike ili povjerioce društva;
  - 5) je društvo nepravilno ili nezakonito utvrdilo ili iskazalo rezultat svog poslovanja;
  - 6) društvo ne postupa saglasno izrečenim mjerama regulatornog organa.
- Privremena uprava nad društvom za osiguranje ne može trajati duže od jedne godine.

Imenovanje privremenog upravnika

Član 135

Rješenjem o uvođenju privremene uprave imenuje se privremeni upravnik društva za osiguranje.

Rješenjem iz stava 1 ovog člana mogu se imenovati dva ili više privremenih upravnika koji čine privremenu upravu društva za osiguranje.

Rješenje iz stava 1 ovog člana je konačno.
Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se voditi upravni spor.

Kvalifikacije privremenog upravnika

Član 136

Za privremenog upravnika može biti imenovano lice sa visokom stručnom spremom koje ima najmanje tri godine radnog iskustva iz oblasti osiguranja.

Radni status privremenog upravnika

Član 137

Privremenom upravniku, za vrijeme trajanja privremene uprave, miruju sva prava i obaveze iz radnog odnosa kod subjekta kod kojeg je zaposlen.

Visinu zarade, odnosno naknade privremenom upravniku utvrđuje regulatorni organ.

Ovlašćenja i dužnosti privremenog upravnika

Član 138

Danom stupanja na dužnost privremenog upravnika sva ovlašćenja skupštine, odbora direktora i izvršnog direktora društva za osiguranje, osim ovlašćenja za donošenje odluke o prestanku rada društva, prenose se na privremenog upravnika.

Privremeni upravnik je dužan da zaštiti imovinu i dokumentaciju društva za osiguranje.

Privremeni upravnik je dužan da preduzme mjere neophodne za povratak stabilnosti i likvidnosti društva za osiguranje.

Izveštaji privremenog upravnika

Član 139

Privremeni upravnik je dužan da najmanje tromjesečno dostavlja regulatornom organu izvještaj o finansijskom stanju i uslovima poslovanja društva za osiguranje.

Privremeni upravnik je dužan da u roku od devet mjeseci od imenovanja, dostavi regulatornom organu izvještaj sa ocjenom ekonomske stabilnosti društva za osiguranje i mogućnostima za njegovo dalje poslovanje, koji sadrži naročito:

- 1) ocjenu sposobnosti i spremnosti akcionara društva za osiguranje da novim ulozima poboljšaju finansijsko stanje društva;
- 2) mogućnosti za smanjenje gubitka društva;
- 3) neiskazane obaveze koje mogu uticati na finansijsku poziciju društva;
- 4) ocjenu mogućih mjera za otklanjanje nelikvidnosti društva, sa procjenom troškova sprovođenja tih mjera;
- 5) ocjenu uslova za otvaranje postupka likvidacije, odnosno stečaja društva.

Povećanje osnovnog kapitala radi obezbjeđenja ekonomske stabilnosti društva za osiguranje

Član 140

Ako regulatorni organ, na osnovu izvještaja privremenog upravnika, ocijeni da je radi obezbjeđenja usklađenosti garantne rezerve i margine solventnosti društva za osiguranje, odnosno radi otklanjanja uzroka nelikvidnosti društva neophodno povećati osnovni kapital društva novim novčanim ulozima, može da naloži privremenom upravniku društva da sazove skupštinu akcionara društva i predloži joj donošenje odluke o povećanju osnovnog kapitala.

Privremeni upravnik je dužan da objavi sazivanje skupštine radi odlučivanja o povećanju osnovnog kapitala iz stava 1 ovog člana, najkasnije u roku od osam dana od dana prijema naloga regulatornog organa.

Prilikom sazivanja skupštine, akcionari moraju biti upozoreni na posljedice nedonošenja odluke o dokapitalizaciji, odnosno neuspješnosti emisije akcija.

Ocjena rezultata privremene uprave

Član 141

Regulatorni organ najmanje jednom u tri mjeseca ocjenjuje rezultate privremene uprave.

Regulatorni organ donosi konačnu ocjenu rezultata privremene uprave, najkasnije u roku od tri mjeseca od prijema izvještaja iz člana 139 stav 2 ovog zakona.

Ako regulatorni organ ocijeni da se za vrijeme privremene uprave poboljšalo ekonomsko stanje društva za osiguranje tako da je društvo obezbijedilo usklađenost garantne re-

zerve i margine solventnosti i da redovno ispunjava svoje dospjele obaveze, donijeće rješenje o ukidanju privremene uprave i razrješenju privremenog upravnika.

Rješenjem iz stava 3 ovog člana regulatorni organ nalaže privremenom upravniku sazivanje skupštine akcionara na kojoj će društvo za osiguranje biti vraćeno pod kontrolu akcionara.

Ako regulatorni organ ocijeni da se za vrijeme privremene uprave nije poboljšalo ekonomsko stanje društva za osiguranje, jer nije obezbijeđena usklađenost garantne rezerve i margine solventnosti, odnosno društvo nije sposobno da redovno ispunjava dospjele obaveze, donijeće rješenje o pokretanju postupka stečaja, odnosno likvidacije društva za osiguranje.

Prestanak privremene uprave

Član 142

Privremena uprava nad društvom za osiguranje prestaje danom:

- 1) dostavljanja društvu rješenja regulatornog organa o ukidanju privremene uprave;
- 2) donošenja rješenja o pokretanju postupka stečaja, odnosno likvidacije.

Registracija privremene uprave

Član 143

Rješenje o uvođenju privremene uprave i rješenje o prestanku privremene uprave dostavljaju se CRPS-u.

3. Oduzimanje dozvole

Uslovi pod kojima se može oduzeti dozvola

Član 144

Regulatorni organ može rješenjem oduzeti društvu za osiguranje dozvolu za obavljanje pojedinih ili svih poslova osiguranja u slučajevima, ako:

1) su utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju društva, a dalje obavljanje djelatnosti osiguranja bi ugrozilo interese osiguranika i drugih korisnika osiguranja;

2) društvo zaključi ugovor o posredovanju i zastupanju u osiguranju sa društvom za posredovanje, odnosno zastupnikom u osiguranju koji ne posjeduje potrebnu dozvolu regulatornog organa;

3) društvo ne obavlja djelatnost u skladu sa pravilima struke osiguranja, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom;

4) društvo obavlja djelatnost na način kojim se povrjeđuju prava osiguranika, korisnika osiguranja, odnosno trećih oštećenih lica, odnosno ako društvo ne isplaćuje štete ili ne izvršava druge obaveze;

5) je društvo dalo netačne podatke ili podatke o svom poslovanju, koji mogu dovesti u zabludu osiguranike, korisnike osiguranja, odnosno treća oštećena lica;

6) društvo ne održava garantnu rezervu u propisanoj visini;

7) je društvo usvojilo finansijski izvještaj i godišnji izvještaj o poslovanju, odnosno donijelo akt poslovne politike, a da prethodno nije razmotrilo mišljenje ovlašćenog aktuara;

8) društvo nije omogućilo vršenje nadzora;

9) društvo nije omogućilo ovlašćenom revizoru da izvrši reviziju na propisani način;

10) društvo nije obezbijedilo obavljanje aktuarskih poslova na propisani način;

11) društvo nije dostavilo izvještaje, dokumenta i druge podatke na način i u rokovima utvrđenim u skladu sa ovim zakonom;

12) ako portfelj osiguranja prenese na drugo društvo za osiguranje, bez saglasnosti regulatornog organa;

13) ako društvo, u ostavljenom roku, nije sprovelo mjere koje mu je naložio regulatorni organ, odnosno nije otklonilo razlog za preduzimanje te mjere;

14) u drugim slučajevima kad društvo ne postupi u skladu sa ovim zakonom, drugim propisima i mjerama regulatornog organa.

Rješenje iz stava 1 ovog člana je konačno.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se voditi upravni spor.

Oduzimanje dozvole iz stava 1 ovog člana ne oslobađa društvo za osiguranje obaveza po osnovu zaključenih ugovora o osiguranju.

Oduzimanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja

Član 145

Regulatorni organ će rješenjem oduzeti društvu za osiguranje dozvolu za obavljanje poslova osiguranja, ako:

1) je dozvola dobijena na osnovu neistinitih i netačnih podataka;

2) društvo prestane da obavlja poslove osiguranja duže od šest mjeseci;

3) društvo prestane da ispunjava uslove na osnovu kojih je dobilo dozvolu za obavljanje poslova osiguranja;

4) društvo obavlja poslove osiguranja za koje nema dozvolu regulatornog organa;

5) društvo nije u ostavljenom roku postupilo prema mjerama iz člana 130 ovog zakona;

6) društvo nije uplatilo doprinos u garantni fond, ne izvršava obaveze po osnovu međunarodne karte osiguranja autoodgovornosti ili ne ispunjava druge zakonom i međunarodnim ugovorima utvrđene obaveze.

Rješenje iz stava 1 ovog člana je konačno.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se voditi upravni spor.

Oduzimanje dozvole iz stava 1 ovog člana ne oslobađa društvo za osiguranje obaveza po osnovu zaključenih ugovora o osiguranju.

Posebne mjere prema odgovornim licima

Član 146

Ako regulatorni organ u postupku vršenja nadzora utvrdi da član odbora direktora, izvršni direktor ili drugo lice sa posebnim ovlašćenjima nije postupilo u skladu sa zakonom i

opštim aktima i time društvu prouzrokovalo materijalnu štetu ili je preduzelo radnju koja predstavlja lošu poslovnu praksu i ako ponovi takve radnje i poslije pisanog upozorenja, regulatorni organ može predložiti društvu za osiguranje:

1) razrješenje, odnosno prestanak radnog odnosa tog lica u društvu za osiguranje;

2) privremenu zabranu obavljanja poslova osiguranja do donošenja odluke nadležnog organa;

3) da od tog lica naknadi štetu prouzrokovanu protivpravnim radnjama.

Ako se protiv člana odbora direktora, izvršnog direktora ili drugog lica sa posebnim ovlašćenjima vodi krivični postupak za radnje iz stava 1 ovog člana, regulatorni organ može predložiti suspenziju tog lica do okončanja krivičnog postupka.

Lice kojem je prestao radni odnos iz razloga utvrđenih stavom 1 ovog člana, ne može biti zaposleno, niti na bilo koji način učestvovati u djelatnostima lica povezanih sa društvom za osiguranje za period od pet godina od dana izricanja te mjere.

Shodna primjena

Član 147

Odredbe ovog zakona o postupku i mjerama nadzora koji vrši regulatorni organ shodno se primjenjuju i na društva za posredovanje u osiguranju, zastupnike u osiguranju i agencije za pružanje drugih usluga u osiguranju.

X. PRENOS PORTFELJA OSIGURANJA

Zahtjev za dobijanje saglasnosti za prenos portfelja osiguranja

Član 148

Društvo za osiguranje može, po dobijanju saglasnosti regulatornog organa, prenijeti dio ili dio portfelja osiguranja jednom ili više drugih društava za osiguranje koja imaju dozvolu za obavljanje poslova osiguranja koji se prenose, uz njihovu saglasnost.

Uz zahtjev za dobijanje saglasnosti za prenos portfelja osiguranja podnosi se:

1) ugovor o prenosu portfelja osiguranja u kojem mora biti utvrđena vrsta i visina sredstava tehničkih rezervi koje se zajedno sa portfeljom ustupaju društvu za osiguranje koje preuzima portfelj, kao i rok do kada se mora izvršiti prenos portfelja;

2) spisak ugovora o osiguranju po pojedinim vrstama osiguranja koji su predmet prenosa, sa opštim uslovima za ta osiguranja;

3) obrazloženje razloga za prenos portfelja osiguranja i izjašnjenje o očekivanim efektima prenosa portfelja osiguranja;

4) izmjenu poslovnog plana društva koje preuzima portfelj osiguranja, koji je neophodan zbog preuzimanja portfelja osiguranja;

5) izvještaj o finansijskom poslovanju društva koje prenosi portfelj osiguranja i društva koje preuzima portfelj osiguranja, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;

6) mišljenje ovlašćenog aktuara na prenos portfelja osiguranja.

Za prenos portfelja osiguranja nije potrebna saglasnost osiguranika.

Odlučivanje o zahtjevu za dobijanje saglasnosti za prenos portfelja osiguranja

Član 149

O zahtjevu iz člana 148 stav 2 ovog zakona regulatorni organ odlučuje rješenjem u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva.

Rješenje iz stava 1 ovog člana je konačno i objavljuje se u "Službenom listu Republike Crne Gore».

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se voditi upravni spor.

Prenos portfelja osiguranja može se izvršiti najranije danom dostavljanja rješenja kojim se daje saglasnost za prenos portfelja osiguranja.

Rješenjem o izdavanju saglasnosti za prenos portfelja osiguranja regulatorni organ istovremeno odlučuje i o promjeni dozvole za obavljanje poslova osiguranja društvu za osiguranje koje prenosi portfelj osiguranja.

Obaveze društva u postupku prenosa portfelja osiguranja

Član 150

Društvo za osiguranje koje je prenijelo portfelj osiguranja dužno je da, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja kojim se daje saglasnost za prenos portfelja osiguranja, obavijesti ugovarače osiguranja čiji su ugovori o osiguranju obuhvaćeni prenosom portfelja osiguranja o nazivu i sjedištu društva za osiguranje koje je preuzelo portfelj osiguranja i danu do kojeg se mora završiti prenos portfelja osiguranja, neposredno pisanim putem ili putem sredstava javnog informisanja.

Osiguranik ima pravo da raskine ugovor o osiguranju, obavještavajući o tome pisanim putem društvo za osiguranje koje je preuzelo portfelj osiguranja, u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja iz stava 1 ovog člana.

Osiguranici neživotnog osiguranja, u slučaju iz stava 2 ovog člana, imaju pravo na onaj dio premije koji odgovara ostatku trajanja osiguranja, a osiguranici životnog osiguranja imaju pravo na iznos matematičke rezerve obračunate na dan prenosa portfelja osiguranja, ako su fondovi osiguranja života dovoljni za pokriće tog iznosa ili na iznos smanjen proporcionalno umanjenju fondova osiguranja života.

Odbijanje zahtjeva za izdavanje saglasnosti za prenos osiguranja

Član 151

Regulatorni organ može da odbije zahtjev za izdavanje saglasnosti za prenos portfelja osiguranja, ako ocijeni da bi tim prenosom bila ugrožena sposobnost društva za osiguranje koje preuzima portfelj osiguranja da ispuni obaveze iz ugovora o osiguranju koji su predmet prenosa portfelja osiguranja ili ako bi prenosom portfelja osiguranja bila ugrožena likvidnost i solventnost društva koje prenosi portfelj osiguranja.

Pravne posljedice prenosa portfelja osiguranja

Član 152

Danom prenosa portfelja osiguranja, društvo za osiguranje koje je preuzelo portfelj osiguranja postaje strana u ugovorima o osiguranju koji su mu prenosom portfelja osiguranja ustupljeni i preuzima sva prava i obaveze iz tih ugovora, a društvo koje prenosi portfelj osiguranja oslobađa se obaveza prema osiguranicima.

Prenos portfelja osiguranja za koji nije dobijena saglasnost regulatornog organa nema pravno dejstvo.

XI. AKTUARSTVO I REVIZIJA

1. Aktuarstvo

Član 153

Obavljanje aktuarskih poslova u društvu za osiguranje je obavezno i te poslove obavljaju ovlašćeni aktuari.

Ovlašćeni aktuar je lice koje je dobilo ovlašćenje regulatornog organa za obavljanje aktuarskih poslova.

Uslove za sticanje zvanja ovlašćenog aktuara propisuje Ministarstvo finansija.

Ovlašćenog aktuara imenuje izvršni direktor društva, uz saglasnost regulatornog organa.

Društvo za osiguranje je dužno da imenuje ovlašćenog aktuara u roku od 60 dana od dana registracije društva u CRPS.

Poslovi ovlašćenog aktuara

Član 154

Ovlašćeni aktuar:

- 1) daje mišljenje o:
    - načinu izračunavanja tarifa premija,
    - tome da li su tehničke rezerve obrazovane u skladu sa ovim zakonom,
    - aktima poslovne politike u postupku njihovog donošenja, odnosno u postupku izmjena i dopuna i primjeni akata poslovne politike,
    - finansijskim izvještajima i godišnjem izvještaju o poslovanju društva u skladu sa pravilima aktuarske struke,
    - izvještaju o sprovođenju politike saosiguranja i reosiguranja,
    - tome da li je matematička rezerva izračunata u skladu sa zakonom,
    - prenosu portfelja osiguranja;
  - 2) izračunava margine solventnosti društva;
  - 3) obavlja i druge aktuarske poslove u skladu sa zakonom.
- Nadležni organi društva za osiguranje su dužni da u postupku donošenja, odnosno utvrđivanja akata iz stava 1 ovog člana razmotre mišljenje ovlašćenog aktuara.

Mišljenje ovlašćenog aktuara dostavlja se i internoj reviziji i odboru direktora društva.

Nezavisnost i samostalnost ovlašćenog aktuara

Član 155

Ovlašćeni aktuar nezavisan je i samostalan u vršenju poslova i odgovara za dato mišljenje.

Ovlašćeni aktuar dužan je da obavlja svoju djelatnost u skladu sa zakonom i pravilima aktuarske struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

Regulatorni organ može propisati elemente koje treba da sadrži mišljenje ovlašćenog aktuara.

Mjere za otklanjanje nepravilnosti

Član 156

Kad ovlašćeni aktuar uoči nepravilnosti u poslovanju društva za osiguranje dužan je da odboru direktora društva predloži mjere za otklanjanje uočenih nepravilnosti.

Obaveze društva za osiguranje

Član 157

Društvo za osiguranje dužno je da obezbijedi ovlašćenom aktuaru stalni i nesmetani pristup podacima o poslovanju koji su mu neophodni i koje ovlašćeni aktuar zatraži u vezi sa obavljanjem aktuarskih poslova iz člana 154 ovog zakona.

Konflikt interesa

Član 158

Za ovlašćenog aktura ne može biti imenovano lice koje u društvu za osiguranje obavlja funkciju člana odbora direktora, internog revizora društva ili obavlja poslove sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima.

Nadzor nad radom ovlaštenih aktuara

Član 159

Nadzor nad radom ovlaštenih aktuara vrši regulatorni organ.

Ukoliko se ovlašteni aktuar, prilikom vršenja poslova iz svoje nadležnosti, ne pridržava obaveza propisanih ovim zakonom, regulatorni organ mu može izreći sljedeće mjere:

- 1) mjeru upozorenja;
- 2) oduzimanje ovlaštenja.

Mjera upozorenja

Član 160

Regulatorni organ može ovlaštenom aktuaru da izrekne mjeru upozorenja, ako ovlašteni aktuar prekrši pravila iz člana 155 stav 2 ovog zakona.

Oduzimanje ovlaštenja

Član 161

Regulatorni organ će rješenjem oduzeti ovlaštenje za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara:

- 1) ako je ovlaštenje dobijeno na osnovu neistinitih i netačnih podataka;
- 2) ako je ovlašteni aktuar bezuslovno osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje aktuarskih poslova;
- 3) ako je ovlašteni aktuar i pored izrečene mjere upozorenja ponovo prekršio obavezu iz člana 155 stav 2 ovog zakona.

Rješenje iz stava 1 ovog člana je konačno.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se voditi upravni spor.

Imenovanje novog ovlaštenog aktuara

Član 162

Ako poslije imenovanja ovlaštenog aktuara regulatorni organ imenovanom licu oduzme ovlaštenje, odnosno ako u vezi sa imenovanim licem nastupe okolnosti iz člana 158 ovog zakona, društvo za osiguranje dužno je da imenuje novog ovlaštenog aktuara, u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja o oduzimanju ovlaštenja za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara, odnosno od dana nastupanja okolnosti iz člana 158 ovog zakona.

Obavješćavanje regulatornog organa o odbijanju mišljenja ovlaštenog aktuara

Član 163

Kad nadležni organ društva za osiguranje ne prihvati mišljenje ovlaštenog aktuara, društvo za osiguranje dužno je da u roku od 15 dana od dana nastanka te okolnosti obavije-

sti regulatorni organ i da navede razloge zbog kojih taj organ nije prihvatio mišljenje ovlašćenog aktuara.

U slučaju iz stava 1 ovog člana regulatorni organ može donijeti rješenje kojim će naložiti preduzimanje odgovarajućih mjera.

Preispitivanje mišljenja ovlašćenog aktuara

Član 164

Ako ovlašćeni revizor utvrdi da finansijski izvještaj društva za osiguranje ne prikazuje istinito i objektivno stanje imovine, kao i rezultate poslovanja, taj izvještaj društvo dostavlja u

roku od pet dana ovlašćenom aktuaru koji je sačinio mišljenje na finansijski izvještaj tog društva.

Ovlašćeni aktuar je dužan da preispita svoje mišljenje u roku od osam dana od dana dostavljanja izvještaja iz stava 1 ovog člana i da o tome obavijesti organ društva za osiguranje koji je nadležan za usvajanje finansijskog izvještaja.

Preispitivanje izvještaja ovlašćenog revizora

Član 165

Ako se ovlašćeni aktuar ne složi sa izvještajem o obavljenoj reviziji, društvo za osiguranje je dužno da o mišljenju ovlašćenog aktuara u roku od tri dana obavijesti regulatorni organ.

Stav regulatornog organa

Član 166

Regulatorni organ razmatra mišljenje ovlašćenog aktuara i izvještaj o obavljenoj reviziji i o svom stavu obavještava društvo za osiguranje.

Ukoliko se konstatuju nepravilnosti, regulatorni organ donosi rješenje kojim nalaže društvu za osiguranje mjere za otklanjanje uočenih nepravilnosti, a društvo je dužno da postupi po rješenju i da o tome pisano obavijesti regulatorni organ u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja.

Provjera mišljenja ovlašćenog aktuara

Član 167

Regulatorni organ može u toku vršenja nadzora da obezbijedi provjeru mišljenja ovlašćenog aktuara od strane ovlašćenog aktuara koga on odredi, ako postoje razlozi za sumnju u ispravnost mišljenja ovlašćenog aktuara.

Troškove postupka iz stava 1 ovog člana snosi društvo za osiguranje, osim ako mišljenje ovlašćenog aktuara koga odredi regulatorni organ potvrdi ispravnost mišljenja ovlašćenog aktuara koga je odredilo društvo, u kom slučaju troškove snosi regulatorni organ.

2. Revizija

Spoljni revizor

Član 168

Revizija finansijskih izvještaja društva za osiguranje vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija finansijskih izvještaja, ako ovim zakonom za pojedina pitanja nije drukčije uređeno.

Reviziju finansijskih izvještaja društva za osiguranje vrši spoljni revizor kojeg bira skupština akcionara društva za osiguranje, uz prethodno odobrenje regulatornog organa.

Spoljni revizor ne može obavljati djelatnost revizora društva za osiguranje sa kojim je povezan.

Obavještavanje regulatornog organa

Član 169

Spoljni revizor je dužan da obavijesti neposredno regulatorni organ odmah po saznanju za neku od sljedećih činjenica:

1) da su preduzete protivpravne radnje od strane zaposlenih u društvu za osiguranje ili u njegovim zavisnim licima;

2) da postoje bilo kakve nepravilnosti u poslovanju društva za osiguranje koje mogu proizvesti materijalnu štetu;

3) da postoji postupanje protivno ovom zakonu;

4) da se ne postupa u skladu sa mišljenjem spoljnog revizora.

Spoljni revizor je dužan da na zahjev regulatornog organa pruži dodatna objašnjenja u vezi sa obavljenom revizijom društva za osiguranje.

Provjera izvještaja spoljnog revizora

Član 170

Regulatorni organ može u toku vršenja nadzora da obezbijedi provjeru izvještaja spoljnog revizora od strane revizora koga odredi, ako postoje razlozi za sumnju u ispravnost mišljenja spoljnog revizora.

Troškove postupka iz stava 1 ovog člana snosi spoljni revizor, osim ako mišljenje revizora koga odredi regulatorni organ ne potvrdi razloge zbog kojih je regulatorni organ ispitivao ispravnost mišljenja spoljnog revizora, u kom slučaju troškove snosi regulatorni organ.

Obavještavanje organa nadležnog za nadzor nad radom revizora

Član 171

O utvrđenim propustima i nepravilnostima u izvještaju o obavljenoj reviziji i radu spoljnog revizora prilikom obavljanja revizije u društvu za osiguranje, regulatorni organ obavještava organ nadležan za nadzor nad radom revizora.

Objavljivanje rezimea revidiranog finansijskog izvještaja

Član 172

Rezime revidiranog finansijskog izvještaja objavljuje se u najmanje jednom štampanom mediju koji se distribuira na čitavoj teritoriji Republike.

XII. SAGLASNOSTI, OVLAŠĆENJA I NAKNADE**Rok za odlučivanje****Član 173**

Regulatorni organ je dužan da, u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva za davanje saglasnosti i ovlašćenja iz ovog zakona, odluči o zahtjevu.

Način odlučivanja**Član 174**

Regulatorni organ o zahtjevima iz člana 173 ovog zakona odlučuje rješenjem.

Rješenje iz stava 1 ovog člana je konačno.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se voditi upravni spor.

Naknade**Član 175**

Za izdavanje dozvola, odobrenja, saglasnosti i ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom plaćaju se naknade.

Društva iz člana 4 st. 1 i 2 ovog zakona plaćaju godišnju naknadu u visini do 1% bruto premije osiguranja.

Društvo za osiguranje kome je izrečena mjera nadzora u skladu sa ovim zakonom plaća posebnu naknadu.

Naknade iz st. 1, 2 i 3 ovog člana prihod su regulatornog organa.

Iznos posebne naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuje se rješenjem o izricanju mjera nadzora, s tim da taj iznos ne može biti veći od 0,5% iznosa garantne rezerve društva za osiguranje kome je izrečena mjera.

Visinu, način obračuna i plaćanja naknade iz st. 1, 2 i 3 ovog člana utvrđuje regulatorni organ uz saglasnost Vlade.

XIII. STATUS I NADLEŽNOST REGULATORNOG ORGANA**Status****Član 176**

Poslove regulatornog organa utvrđene ovim zakonom vrši Agencija za nadzor osiguranja (u daljem tekstu: Agencija) sa svojstvom pravnog lica.

Agencija je u vršenju poslova iz svog djelokruga samostalna.

Poslove iz stava 1 ovog člana Agencija vrši radi zaštite interesa osiguranika i drugih korisnika osiguranja, radi obezbjeđenja stabilnosti i razvoja djelatnosti zasnovanog na zdravoj konkurenciji i jednakim uslovima poslovanja.

Osnivač Agencije je Republika.

Prava osnivača u ime Republike vrši Savjet Agencije u skladu sa zakonom.

Nadležnost

Član 177

U okviru svojih nadležnosti Agencija:

- 1) izdaje dozvole za obavljanje poslova osiguranja, reosiguranja i saosiguranja, posredovanja i zastupanja i drugih poslova neposredno povezanih sa poslovima osiguranja;
- 2) daje saglasnost na akte i radnje utvrđene ovim zakonom;
- 3) vrši nadzor nad obavljanjem djelatnosti osiguranja;
- 4) donosi akte utvrđene ovim zakonom;
- 5) vodi registre u skladu sa ovim zakonom;
- 6) razmatra prigovore i žalbe osiguranika i drugih korisnika osiguranja;
- 7) saraduje sa drugim nadzornim organima u zemlji i inostranstvu;
- 8) daje inicijative za uređivanje pitanja iz oblasti osiguranja;
- 9) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom.

Statut Agencije

Član 178

Agencija ima statut.

Statut Agencije naročito sadrži:

- 1) sjedište i djelatnost Agencije;
- 2) unutrašnju organizaciju Agencije;
- 3) način rada, odlučivanja i nadležnosti organa Agencije;
- 4) bliži postupak odlučivanja, a naročito u vezi sa predstavkama fizičkih i pravnih lica na rad društava za osiguranje, zastupnika u osiguranju, posrednika, afilijacija stranih društava i agencija za pružanje drugih usluga u osiguranju;
- 5) način objavljivanja godišnjeg finansijskog iskaza.

Saglasnost na statut Agencije daje Skupština Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština).

Organi Agencije

Član 179

Organi Agencije su Savjet Agencije i direktor.

Sastav i izbor Savjeta Agencije

Član 180

Savjet Agencije ima predsjednika i dva člana.

Predsjednika i članove Savjeta Agencije imenuje i razrješava Skupština.

Predsjednik i jedan član Savjeta Agencije imenuju se na predlog radnog tijela Skupštine nadležnog za izbor i imenovanja, a jedan član na predlog Vlade.

Predsjednik i članovi Savjeta Agencije imenuju se na period od pet godina i mogu biti ponovo imenovani.

Predsjednik i članovi Savjeta Agencije za svoj rad odgovaraju Skupštini.

Uslovi za imenovanje predsjednika i članova Savjeta Agencije

Član 181

Za predsjednika, odnosno člana Savjeta Agencije može biti imenovano lice koje ispunjava sljedeće uslove:

- 1) da je državljanin Republike Crne Gore;
- 2) da ima visoku stručnu spremu;
- 3) da posjeduje profesionalno iskustvo od najmanje tri godine u odlosti osiguranja, prava ili ekonomije;
- 4) da tri godine prije imenovanja nije bio član organa upravljanja u pravnom licu nad kojim je sproveden postupak likvidacije, odnosno stečaja.

Konflikt interesa

Član 182

Za člana Savjeta Agencije ne može biti imenovano lice koje je:

- 1) poslanik i odbornik;
- 2) izabrano, imenovano i postavljeno u Vladi;
- 3) funkcioner političke stranke (predsjednici stranaka, članovi predsjedništva, njihovi zamjenici, članovi izvršnih i glavnih odbora, kao i drugi stranački funkcioneri);
- 4) kao vlasnik udjela, akcionar, član organa upravljanja, zaposleni ili vezano ugovorom, ima interes u pravnim licima koja se bave djelatnošću osiguranja, na način kojim bi članstvo takvog lica u Savjetu Agencije moglo da dovede do konflikta interesa;
- 5) pravosnažno osuđeno za krivično djelo protiv službene dužnosti, krivično djelo korupcije, prevare ili krađe bez obzira na izrečenu sankciju ili je pravosnažno osuđeno za neko drugo krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci, u periodu dok traju pravne posljedice osude;
- 6) bračni drug lica iz tač. 1 do 4 ovog stava ili se sa njim nalazi u srodstvu u pravoj liniji, bez obzira na stepen srodstva i u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva.

Kandidat za člana Savjeta Agencije je dužan da predlagачu dostavi pisanu izjavu da ne postoje smetnje za imenovanje utvrđene zakonom.

Naknada za rad

Član 183

Predsjednik i članovi Savjeta Agencije svoju funkciju obavljaju honorarno i za svoj rad imaju pravo na novčanu naknadu koja se utvrđuje statutom Agencije.

Razrješenje predsjednika i članova Savjeta Agencije

Član 184

Predsjednik, odnosno član Savjeta Agencije može biti razrješen prije isteka vremena na koje je imenovan:

- 1) na lični zahtjev;
- 2) zbog trajnog gubitka radne sposobnosti za obavljanje funkcije;
- 3) ako nastanu okolnosti iz člana 192 ovog zakona;
- 4) ako prekrši obavezu čuvanja povjerljivih podataka.

Nadležnost Savjeta Agencije

Član 185

Savjet Agencije:

- 1) odlučuje o dozvolama, saglasnostima, ovlaštenjima i drugim pitanjima iz nadležnosti Agencije;
- 2) donosi pravila i druge akte utvrđene zakonom;
- 3) donosi statut Agencije;
- 4) utvrđuje godišnji izvještaj o stanju na tržištu osiguranja;
- 5) utvrđuje godišnji plan rada i godišnji izvještaj o radu Agencije;
- 6) utvrđuje finansijski plan i godišnje finansijske iskaze;
- 7) bira i opoziva revizora za kontrolu godišnjeg finansijskog iskaza Agencije;
- 8) imenuje stečajni odbor i stečajnog upravnika;
- 9) rješava po prigovoru na zapisnik o izvršenom nadzoru i žalbama i predstavkama osiguranika;
- 10) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Odlučivanje Savjeta Agencije

Član 186

Savjet Agencije radi i odlučuje na sjednici kojoj prisustvuje više od polovine članova Savjeta, osim ako ovim zakonom za pojedina pitanja nije drukčije određeno.

Savjet Agencije odlučuje većinom glasova od ukupnog broja članova Savjeta.

U slučaju jednakog broja glasova, odlučujući je glas predsjednika Savjeta Agencije. Pravila koja donosi Agencija objavljuju se u „Službenom listu Republike Crne Gore“.

Direktor Agencije

Član 187

Direktora Agencije imenuje Savjet Agencije, na osnovu javnog konkursa, na period od četiri godine.

Za direktora Agencije može biti imenovano lice koje, pored opštih uslova, ispunjava uslove za imenovanje člana Savjeta Agencije utvrđene članom 181 ovog zakona.

Za direktora Agencije ne može biti imenovano lice koje ne može biti imenovano za člana Savjeta Agencije po ovom zakonu, kao ni lice koje nema prebivalište u Republici.

Ovlašćenja direktora

Član 188

Direktor Agencije:

- 1) zastupa i predstavlja Agenciju;
- 2) organizuje i vodi poslove Agencije;
- 3) izvršava odluke Savjeta Agencije;
- 4) predlaže Savjetu Agencije planove rada, izvještaje o radu i poslovanju, periodične i godišnje računovodstvene iskaze Agencije;
- 5) obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom i statutom Agencije.

Čuvanje povjerljivih podataka

Član 189

Predsjednik i članovi Savjeta Agencije, direktor i zaposleni u Agenciji dužni su da, kao povjerljive, čuvaju podatke o licima nad kojima Agencija vrši nadzor i druge podatke u skladu sa zakonom i statutom Agencije, osim podataka koji se na osnovu ovog zakona objavljuju i koji su dostupni na uvid zainteresovanim licima.

Obaveza iz stava 1 ovog člana traje tri godine poslije prestanka funkcije, odnosno rada u Agenciji.

Sredstva za rad Agencije

Član 190

Sredstva za rad Agencije obezbjeđuju se:

- 1) iz naknada utvrđenih ovim zakonom;
- 2) iz sredstava koja izdvajaju društva iz člana 4 st. 1 i 2 ovog zakona u visini do 1% bruto premije osiguranja;
- 3) iz drugih prihoda koje ostvaruje Agencija u skladu sa zakonom.

Osnovni sadržaj izvještaja o stanju na tržištu osiguranja

Član 191

Izvještaj o stanju na tržištu osiguranja sadrži naročito podatke o poslovanju društava za osiguranje po vrstama osiguranja, stepenu ažurnosti u isplati šteta, iznosu i strukturi kapitala, kretanju ostvarene likvidnosti i solventnosti, ostvarenoj efikasnosti u poslovanju (produktivnosti, ekonomičnosti i rentabilnosti) i drugim pitanjima od značaja za ocjenu stanja na tržištu osiguranja.

Osnovni sadržaj izvještaja o radu Agencije

Član 192

Godišnji izvještaj o radu Agencije naročito sadrži podatke o: preduzetim mjerama Agencije u sprovođenju nadzora, izdatim dozvolama i saglasnostima, kao i podatke o saradnji Agencije sa drugim nadzornim organima u zemlji i inostranstvu i o drugim pitanjima značajnim za rad Agencije.

Izvještavanje**Član 193**

Izvještaje i iskaze iz člana 185 tač. 4, 5 i 6 ovog zakona Agencija, nakon utvrđivanja, dostavlja Skupštini radi usvajanja.

XIV. UDRUŽENJA DRUŠTAVA ZA OSIGURANJE**Udruženja društava za osiguranje****Član 194**

Društva za osiguranje mogu se udruživati u udruženja društava za osiguranje, u cilju ostvarivanja zajedničkih interesa i vršenja javnih ovlašćenja, u skladu sa zakonom.

Članstvo u udruženju je obavezno za društva za osiguranje koja se bave poslovima obaveznih osiguranja.

Javna ovlašćenja udruženja, u dijelu obaveznih osiguranja u saobraćaju, uređuju se posebnim zakonom.

Udruženje iz stava 1 ovog člana ima svojstvo pravnog lica.

XV. KAZNE NE ODREDBE**Prekršaji****Član 195**

Novčanom kaznom od pedesetostrukog do tristostrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) u svom nazivu, odnosno nazivu svog proizvoda ili usluge koristi riječ "osiguranje" ili riječi izvedene od te riječi, a za to nije ovlašćeno ovim ili drugim zakonom (član 14);
- 2) uz zahtjev za izdavanje dozvole podnese netačne podatke (čl.30, 42, 56 i 79).

Za prekršaj iz stava 1 tačka 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

Član 196

Novčanom kaznom od pedesetostrukog do tristastrukog iznosa minimalne zarade u Republici, kazniće se za prekršaj društvo za osiguranje, društvo za posredovanje u osiguranju i društvo za zastupanje u osiguranju, ako:

- 1) obaveze iz ugovora o osiguranju iznad samoprizržaja ne reosigura kod društva za reosiguranje (član 12);
- 2) ne zatraži saglasnost regulatornog organa na predlog odluke o promjeni naziva i sjedišta (član 18 stav 4);
- 3) zaključi ugovor o posredovanju i zastupanju u osiguranju sa licem koje nije dobilo dozvolu za obavljanje tih poslova (član 17);
- 4) stekne uzajamno učešće u kapitalu sa društvom za osiguranje, društvom za reosiguranje, društvom za posredovanje u osiguranju ili društvom za zastupanje u osiguranju (član 22);
- 5) stekne kvalifikovano učešće u društvu za osiguranje bez prethodnog odobrenja regulatornog organa (član 23);
- 6) ne dostavi regulatornom organu rješenje o registraciji u CRPS u roku od sedam dana od dana prijema tog rješenja (član 34);
- 7) osnuje organizacioni dio koji nema status pravnog lica bez saglasnosti regulatornog organa (član 40);
- 8) ne pribavi saglasnost regulatornog organa na odluku o statusnoj promjeni društva (član 41);
- 9) imenuje člana odbora direktora ili izvršnog direktora bez saglasnosti regulatornog organa (čl. 49 i 50);
- 10) društvo za posredovanje u osiguranju obavlja poslove zastupanja u osiguranju (član 52 stav 3);
- 11) posreduje pri zaključenju ugovora o osiguranju suprotno članu 53 ovog zakona;
- 12) licu koje nema ovlašćenje regulatornog organa omogući da obavlja poslove posredovanja u osiguranju ili ako stranom fizičkom licu omogući obavljanje poslova posredovanja u osiguranju bez dokaza o uzajamnosti (član 60 st.1 i 5);
- 13) ne upozna osiguranika sa svim pravnim i ekonomskim odnosima sa društvom za osiguranje koji utiču na nepristrasnost društva za posredovanje u osiguranju u ispunjavanju obaveza prema osiguraniku (član 63);
- 14) u poslovnim prostorijama ne čuva ugovor o zastupanju (član 73);
- 15) posluje suprotno čl. 77, 78 i 81 ovog zakona;
- 16) ne utvrdi tehničke rezerve ili te rezerve ne utvrdi na propisan način (član 83);
- 17) sredstva tehničkih rezervi ne deponuje i ulaže na propisan način i ako o tome ne obavještava regulatorni organ u propisanim rokovima (čl. 90 i 91);
- 18) ne obezbjeđuje garantnu rezervu u propisanoj visini (član 92 stav 5);
- 19) sredstva garantnih rezervi ne deponuje i ulaže na propisan način i ako o tome ne obavještava regulatorni organ u propisanim rokovima (čl. 93 i 94);
- 20) sredstva ne deponuje i ulaže na propisani način (član 95);
- 21) marginu solventnosti ne izračunava na propisani način (član 96);

- 22) ne obezbjeđuje odnos garantne rezerve i margine solventnosti na propisani način (član 98);
- 23) ne donese program mjera za usklađivanje garantne rezerve i margine solventnosti, odnosno ako taj program ne dostavi regulatornom organu ili ga ne dostavi blagovremeno (član 99);
- 24) ne utvrdi dobit i gubitak po vrstama osiguranja na propisani način (član 104);

25) ne obavijesti regulatorni organ o nastalom gubitku ili ako ne dostavi ili neblagovremeno dostavi regulatornom organu program mjera za povećanje garantne rezerve (član 105);

26) ne organizuje internu reviziju na propisani način (čl. 108 - 110);

27) licu za nadzor osiguranja ne omogući vršenje nadzora na propisani način (član 121);

28) ne izvještava regulatorni organ na propisani način (čl. 126 i 127);

29) u propisanom roku ne otkloni utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti u radu i o tome ne dostavi ili ne dostavi blagovremeno izvještaj regulatornom organu (čl. 130-132);

30) ne pokrene postupak za prenošenje portfelja osiguranja na drugo društvo za osiguranje (član 133);

31) bez saglasnosti regulatornog organa prenese portfelj ili dio portfelja osiguranja na drugo društvo za osiguranje (član 148);

32) na propisan način i u propisanom roku ne obavijesti ugovarače osiguranja o prenosu portfelja osiguranja (član 150);

33) ne imenuje ovlašćenog aktuara ili ga ne imenuje u propisanom roku (član 153);

34) ovlašćenom aktuaru ne omogući stalni i nesmetani pristup podacima o poslovanju koji su mu neophodni za obavljanje aktuarskih poslova i koje ovlašćeni aktuar zatraži (član 157);

35) u propisanom roku ne obavijesti regulatorni organ o tome da nadležni organ društva nije prihvatio mišljenje ovlašćenog aktuara (član 163);

36) u propisanom roku ne dostavi ovlašćenom aktuaru finansijski izvještaj (član 164);

37) u propisanom roku ne obavijesti regulatorni organ o tome da ovlašćeni aktuar nije prihvatio mišljenje ovlašćenog revizora (član 165).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u društvu za osiguranje, društvu za posredovanje u osiguranju i društvu za zastupanje u osiguranju novčanom kaznom od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

Član 197

Novčanom kaznom od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaj fizičko lice:

1) interni revizor društva za osiguranje, ako ne obavlja poslove interne revizije na propisan način (član 110);

2) ovlašćeni aktuar, ako poslove ovlašćenog aktuara obavlja suprotno članu 155 ovog zakona;

3) ovlašćeni aktuar, ako odboru direktora ne predloži mjere za otklanjanje nepravilnosti (član 156);

4) ovlašćeni aktuar, ako ne preispita svoje mišljenje u propisanom roku ili o svom mišljenju ne obavijesti nadležni organ društva za osiguranje koji je nadležan za usvajanje finansijskog izvještaja (član 164 stav 2).

XVI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Vršenje poslova

Član 198

Agencija će se osnovati u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Predlog za imenovanje predsjednika i članova Savjeta Agencije, radno tijelo Skupštine nadležno za izbor i imenovanja i Vlada podnijeće Skupštini u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Poslove regulatornog organa utvrđene ovim zakonom, do osnivanja Agencije, vršiće Ministarstvo finansija.

Dokumentaciju iz oblasti osiguranja imovine i lica Ministarstvo finansija je dužno da preda Agenciji, u roku od 30 dana od dana njenog osnivanja.

Sredstva za početak rada Agencije

Član 199

Do početka ostvarivanja sopstvenih prihoda Agenciji će se obezbijediti sredstva za rad iz budžeta Republike, u vidu novčane pozajmice.

Agencija je obavezna da pozajmljena sredstva iz stava 1 ovog člana vrati na način i u rokovima utvrđenim ugovorom o zajmu zaključenim sa Ministarstvom finansija.

Status postojećih organizacija za osiguranje

Član 200

Organizacije za osiguranje i reosiguranje i pravna i fizička lica koja obavljaju druge usluge u osiguranju sa sjedištem u Republici, osnovani do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju da rade pod uslovima pod kojima su registrovani u CRPS, a sa djelatnošću za čije obavljanje posjeduju dozvolu.

Organizacije koje obavljaju jednu grupu poslova iz djelatnosti osiguranja

Član 201

Organizacije za osiguranje iz člana 200 ovog zakona, koje na dan stupanja na snagu ovog zakona obavljaju samo jednu grupu poslova iz djelatnosti osiguranja, dužne su da, najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, usklade svoje po-

slovanje, akte i organizaciju sa ovim zakonom i obezbijede garantnu rezervu u visini jedne polovine novčanog dijela osnovnog kapitala propisanog članom 21 ovog zakona i o tome dostave Agenciji odgovarajuće dokaze.

Prema organizacijama za osiguranje koje ne postupe u skladu sa stavom 1 ovog člana Agencija će preduzeti mjere u skladu sa ovim zakonom.

Organizacije za osiguranje iz stava 1 ovog člana dužne su da, najkasnije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, dostave Agenciji zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja uz koji prilažu dokaz o obezbjeđenju garantne rezerve u visini novčanog dijela osnovnog kapitala propisanog članom 21 ovog zakona.

Organizaciji iz stava 3 ovog člana koja je uskladila organizaciju, poslovanje, akte i visinu garantne rezerve sa ovim zakonom, Agencija će izdati dozvolu za obavljanje odgovarajućih poslova osiguranja.

Organizaciji koja u roku iz stava 3 ovog člana ne uskladi organizaciju, poslovanje, akte i visinu garantne rezerve sa ovim zakonom ili ne podnese Agenciji zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja, Agencija će rješenjem oduzeti dozvolu za rad.

Organizacije koje obavljaju više grupa poslova iz djelatnosti osiguranja

Član 202

Organizacija za osiguranje koja na dan stupanja na snagu ovog zakona obavlja poslove i životnih i neživotnih osiguranja, odnosno poslove reosiguranja može nastaviti sa istovremenim obavljanjem tih poslova najduže četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Organizacija za osiguranje iz stava 1 ovog člana dužna je da:

1) u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona usaglasi svoju organizaciju, poslovanje i akte za ovim zakonom, izuzev u dijelu usaglašenosti koji se odnosi na razdvajanje poslova osiguranja, kao i da obezbijedi garantnu rezervu u visini jedne polovine novčanog dijela osnovnog kapitala i o tome dostavi odgovarajuće dokaze Agenciji;

2) u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona obezbijedi garantnu rezervu u visini novčanog dijela osnovnog kapitala propisanog članom 21 ovog zakona i o tome dostavi odgovarajući dokaz Agenciji.

Prema organizaciji iz stava 1 ovog člana, koja ne postupi u skladu sa stavom 2 ovog člana, Agencija će preduzeti mjere u skladu sa ovim zakonom.

Organizacija iz stava 1 ovog člana dužna je da u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona izvrši odgovarajuću promjenu u svom statusu i poslovanju u skladu sa članom 19 ovog zakona i o tome dostavi odgovarajući dokaz Agenciji.

Na osnovu dokaza iz stava 4 ovog člana, regulatorni organ, u roku od 30 dana od dana prijema tih dokaza, ocjenjuje da li su ispunjeni uslovi za izdavanje odgovarajućih dozvola propisanih ovim zakonom.

Ukoliko nijesu ispunjeni uslovi iz stava 5 ovog člana Agencija će organizaciji iz stava 1 ovog člana rješenjem oduzeti dozvolu za rad.

Lica koja obavljaju poslove neposredno povezane sa poslovima osiguranja

Član 203

Lica iz člana 200 ovog zakona, koja na dan stupanja na snagu ovog zakona obavljaju poslove koji se, u smislu ovog zakona, smatraju poslovima neposredno povezanim sa poslovima osiguranja dužna su da, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, usklade svoju organizaciju, akte i poslovanje sa ovim zakonom i dostave Agenciji zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje tih poslova.

Licima iz stava 1 ovog člana koja su uskladila organizaciju, poslovanje i akte sa odredbama ovog zakona Agencija će izdati odgovarajuću dozvolu.

Djelovi organizacija za osiguranje čije je sjedište van Republike

Član 204

Organizacije za osiguranje čije je sjedište van Republike dužne su da, u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, organizuju svoje djelove koji posluju u Republici, u skladu sa ovim zakonom.

Djelovi organizacije za osiguranje iz stava 1 ovog člana, po isteku propisanog roka prestaju sa radom ukoliko ne postupe u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Ovlašćeni aktuari

Član 205

Lica koja su do stupanja na snagu ovog zakona stekla zvanje ovlašćenog aktuara po propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovog zakona mogu obavljati poslove ovlašćenog aktuara utvrđene ovim zakonom.

Ovlašćeni posrednici i ovlašćeni zastupnici

Član 206

Licima koja na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima osiguranja, odnosno poslovima posredovanja i zastupanja u osiguranju, a nemaju položen odgovarajući stručni ispit, Agencija će priznati zvanje ovlašćenog posrednika, odnosno ovlašćenog zastupnika u osiguranju i upisati ih u registar ovlašćenih posrednika, odnosno ovlašćenih zastupnika u osiguranju ukoliko ispunjavaju ostale uslove utvrđene ovim zakonom.

Zahtjev za priznavanje zvanja iz stava 1 ovog člana sa potrebnim dokazima podnosi se Agenciji u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Izveštavanje regulatornog organa

Član 207

Društvo za osiguranje je dužno da, u periodu od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, šestomjesečno izvještava Agenciju o podacima i činjenicama iz čl. 89, 91, 94 i 124 ovog zakona.

Rok za donošenje podzakonskih propisa

Član 208

Propisi za izvršavanje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Započeti postupci

Član 209

Zahtjevi za dobijanje dozvola i saglasnosti podnijeti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po ovom zakonu.

Posebni uslovi za kapital

Član 210

Novčani iznos osnovnog kapitala za društva za osiguranje za koja bude podnesen zahtjev za dobijanje dozvole za obavljanje djelatnosti osiguranja u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona mora biti najmanje u visini polovine minimalnog novčanog iznosa kapitala propisanog ovim zakonom, s tim da najkasnije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, garantna rezerva tog društva za osiguranje mora biti najmanje u visini minimalnog novčanog iznosa kapitala propisanog ovim zakonom.

Novčani iznos osnovnog kapitala za društva za osiguranje za koja bude podnesen zahtjev za dobijanje dozvole za obavljanje djelatnosti osiguranja nakon isteka roka od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona mora biti najmanje u visini minimalnog novčanog iznosa kapitala propisanog ovim zakonom.

Prestanak važenja drugih zakona i propisa

Član 211

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o sistemu osiguranja imovine i lica („Službeni list SRCG“, br. 37/77 i 23/83) i Uredba o osiguranju imovine i lica („Službeni list RCG“, br: 42/00), a prestaje da se primjenjuje Zakon o osiguranju imovine i lica ("Službeni list SRJ" br. 30/96, 53/99), osim odredaba o obaveznom osiguranju (čl. 73-107) i

odredaba o povjeravanju javnih ovlaštenja Udruženju osiguravajućih organizacija SCG (čl.143-146).

Stupanje na snagu zakona

Član 212

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u «Službenom listu Republike Crne Gore».

PREDSJEDNIK

Ranko Krivokapić